

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

**Úprava mysliveckého sdružení
a jeho fungování v praxi**

Pavel Svoboda

© 2013 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Svoboda Pavel

Podnikání a administrativa

Název práce

Uprava mysliveckého sdružení a jeho fungování v praxi

Anglický název

Editing hunting association and its operation in practice

Cíle práce

Definovat pojem mysliveckého sdružení jeho legislativu, činnosti, povinnosti. Dále se práce zaměřuje na orgány a obory úzce spjaté s tématem. Praktická část se zaměřuje na téma škod zvěře kde se práce zaměřuje na konkrétní případ dané oblasti a daného mysliveckého sdružení.

Metodika

Vzhledem ke konkrétnosti a typu praktické části je metodika zбору dat této práce zaměřena na vlastní zбір dat plus statistické údaje lesů ČR a českého statistického úřadu

Harmonogram zpracování

vyhotovení zadání práce do 30.6.2012

vypracování praktické části práce do 31.10.2012

vypracování teoretické části práce do 31.1.2013

odevzdání práce do 31.2.2013

Rozsah textové části

30 - 50 stran

Klíčová slova

Myslivecké sdružení, myslivost, občanské sdružení, honební společenstvo, škody zvěře, IFER, myslivecká stráž

Doporučené zdroje informací

zákon o sdružování občanů

občanský zákoník

zákon o myslivosti

Jaroslav Drobny - myslivost a vlastnické právo

Josef Feuereisel - Zelená čísla o ekonomice v současné myslivosti: Co stojí myslivost v České Republice

Vladimír Bednář - Práva a povinnosti myslivecké stráže v praxi: právní výklad a využití pravomoci

Vladimír Čechura, Rudolf Novák, Zdeněk Veselý - Myslivost a právo

Vedoucí práce

Růžičková Eva Daniela, JUDr.

Termín odevzdání

březen 2013

JUDr. Jana Borská
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.
Děkan fakulty

V Praze dne 9. 10. 2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Úprava mysliveckého sdružení a jeho fungování v praxi" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2013

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval svému vedoucímu práce JUDr. Evě Daniele Růžičkové za cenné rady, odborné připomínky a ochotu čímž se nemalou měrou podílela na tvorbě této bakalářské práce. Dál bych rád poděkoval členům Mysliveckého sdružení Bučina za ochotu a poskytnuté materiály.

Úprava mysliveckého sdružení a jeho fungování v praxi

Editing hunting and association and its operation in practice

Souhrn

Bakalářská práce „Úprava mysliveckého sdružení a jeho fungování v praxi“ se především zabývá legislativní problematikou vztahující se k občanským sdružením potažmo k mysliveckým organizacím. Celá práce se primárně věnuje právním aspektům u jednotlivých bodů práce. V první řadě definuje občanské sdružení, pod jehož legislativní aspekty myslivecké sdružení spadá. Dále práce objasňuje podstatu mysliveckého sdružení, ale také, se v návaznosti na myslivecké sdružení zaměřuje na subjekt honebního společenstva. Definují se vzájemné interakce obou subjektů, jejich právní náležitosti, řídicí orgány potřebné dle legislativy k provozu činnosti mysliveckého sdružení a obecně platné podmínky vztahující se k dané problematice. V práci jsou definovány a konkrétněji charakterizovány jednotlivé činnosti, které myslivecké sdružení v praxi vykonává. Dále je objasněno téma řídicích složek, kterým je myslivecké sdružení právně odpovědno. V práci je také zmiňováno téma historického vzniku mysliveckých sdružení, především pak historický vznik jednotlivých právních ustanovení. V samotném závěru práce je definováno téma škod zvěří, jako teoretická příprava pro vlastní analytickou část bakalářské práce. Ve vlastní části práce provedl autor dotazníkové šetření týkající se problematiky škod zvěří, v konkrétní oblasti honitby mysliveckého sdružení Bučina na vzorku osob odborně či věcně zainteresovaných do dané problematiky.

Summary

Thesis "Edit hunting association and its functioning in practice" mainly deals with legislative issues related to civic associations extension to Hunting organizations. The whole work is primarily focused on the legal aspects of individual items of work. Firstly it defines the civic association where the legislative aspects of hunters association belong. Further tthe work also explains the gistof hunting association but also in relation to hunting associations is focused on the subject of hunting communities. There are defined the interactions between the two subjects, their legal requirements, managing authority which are required by law to operate the hunting association activities and generally applied conditions relating to these issues. The thesis specifically defines and describes the various activities that hunting association in practice performs. Further paragraphs clarify the topic of management authorities, which is hunting association legally liable. The thesis paper also mentioned the historical theme of hunting associations, especially the historical evolution of the legal provisions. The conclusion containsa topic of animal harming as a theoretical preparation for the analytical part of my thesis. In the main part of the work the author carried out a research of the issue of animal harming in a specific area of hunting association Bučina. This research was made on a sample of persons professionally or materially involved in this issue.

Klíčová slova: Myslivecké sdružení, občanské sdružení, myslivost, honební společenstvo, škody zvěře, řízení myslivosti, člen sdružení, myslivecká legislativa, lesnická legislativa

Keywords: Huntinga ssociations, civic associations, hunting, hunting community, game damage, control hunting, member associations, hunting legislation, forest legislation

Obsah

1. Úvod	5
2. Cíl a metodika	5
2.1 Cíl.....	5
2.2 Metodika.....	5
3. Definice mysliveckého sdružení	6
3.1 Myslivecké sdružení	7
3.1.1 Podmínky pro založení mysliveckého sdružení	7
1. Úvod	5
2. Cíl a metodika	5
2.1 Cíl.....	5
2.2 Metodika.....	5
3. Definice mysliveckého sdružení	6
3.1 Myslivecké sdružení	7
3.1.1 Podmínky pro založení mysliveckého sdružení	7
3.1.2 Legislativa obecně spjata s mysliveckým sdružením	8
3.2 Honební společenstvo	13
3.3 Vznik a zánik honebního společenstva, členství v honebním společenstvu, orgány honebního společenstva	15
3.4 Obecné zásady honiteb.....	20
3.5 Legislativní náležitosti, které musí myslivecké sdružení splňovat pro chod.	22
4. Práva a povinnosti mysliveckého sdružení a členů sdružení	22
4.1 Obecně platné povinnosti členů sdružení	23
4.2 Podmínky pro přijetí člena do sdružení	24
5. Řídící složky myslivosti v ČR a jejich působnost.....	24
5.1 Řídící složky - přímá pravomoc	25
5.2 Řídící složky – nepřímá pravomoc	26
6. Činnost Mysliveckých sdružení v praxi	27
6.1 Péče o zvěř.....	27
6.2 Hospodaření se zvěří	29
6.2.1 Lov zvěře	30
7. Historie vzniku myslivosti a mysliveckých organizací	30
7.1 Historie myslivosti obecně	31
7.2 Vznik mysliveckých sdružení.....	32
8. Fungování mysliveckého sdružení v praxi – škody zvěří.....	33
8.1 Škody obecně.....	34
8.2 Legislativa spojená s problematikou škod zvěří.....	35
8.3 Výpočet výše škod - legislativa	36
8.4 Škody zvěře	37
9. Vlastní práce – analýza škod zvěří.....	39
9.1 Druhy zvěří nejvíce páchající škody v honitbě mysliveckého sdružení Bučina	39
9.2 Druhy spárkaté zvěře, které se nejvíce podílí na škodách ve sledované honitbě	40
9.3 Škody páchané zvěří na lesních porostech ve sledované honitbě.....	42
9.4 Přemnožení stavů zvěří ve sledované honitbě	43
9.5 Způsoby ochrany před škodami.....	44
9.6 Zabránění před škodami zvěří majiteli soukromých pozemků ve sledované honitbě	45

9.7 Možnosti legislativy v problematice regulace stavů zvěře.....	46
9.8 Změny týkající se legislativy v oblasti podmínek pro snižování stavů zvěře	47
9.9 Navrhované změny v legislativě týkající se škod zvěří	48
9.10 Příčiny vzniku neproblematičtějších škod zvěře	49
10. Zhodnocení výsledků vlastního šetření	50
11. Závěr	51
12. Seznam zdrojů	53
12.1 Knižní zdroje	53
12.2 Legislativní podklady	54
12.3 Internetové zdroje	54
13. Přílohy.....	55

1. Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou mysliveckých sdružení, především z pohledu legislativy. První část práce se zaměřuje na vysvětlení administrativní problematiky mysliveckých subjektů v jednotlivých obcích. Práce objasňuje také základní pojmy, které se přímo či nepřímo úzce dotýkají tohoto tématu, a zaměřuje se na právní stránku, která se vztahuje k mysliveckým sdružením. Vysvětlují podstatu vzniku mysliveckého sdružení a aspekty, které je myslivecké sdružení vázáno plnit během doby od vzniku sdružení, až po rozpad mysliveckého sdružení. V další části práce se zaměřuji na myslivecká sdružení z celorepublikového pohledu a definuji jednotlivé subjekty, pod které myslivecká sdružení spadají. Dále se v práci podrobněji zaměřuje na samotnou pracovní náplň práce a úkoly mysliveckého sdružení v praxi. Další část práce charakterově definuje postupný vznik legislativy mysliveckých sdružení z historického pohledu, který je pevně spjat s Myslivostí jako takovou, pod kterou také myslivecké sdružení a jejich význam spadají. Z tohoto důvodu se v práci myslivost zmiňuje. Poslední část práce se zaměřuje na teoretickou přípravu tématu škod zvěří, o kterou se znalostně opírá analytická část bakalářské práce, která analyzuje problematiku škod zvěře z pohledu mysliveckých organizací, ale i jiných do problematiky zainteresovaných subjektů.

2. Cíl a metodika

2.1 Cíl

Cílem této práce je teoretické vymezení pojmu mysliveckého sdružení, jeho legislativu, činnosti, povinnosti. Dále se práce zaměřuje na orgány a obory úzce spjaté s tématem. Vlastní část práce se zaměřuje na téma škod zvěře, kde se práce zaměřuje na konkrétní otázky, které se týkají problematiky škod zvěře. Cílem vlastní části práce je analyzovat problematiku škod zvěře na konkrétní oblasti a na základě zjištěných poznatků navrhnout řešení této problematiky.

2.2 Metodika

Pro zpracování teoretické části práce proběhla rozsáhlá materiální příprava, týkající se studia zákonů, odborné literatury a internetových zdrojů, které se danou problematikou

zabývají. Z internetových zdrojů byly použity informace z odborných časopisů a oficiálních stránek Ministerstva vnitra a Ministerstva zemědělství. Bylo nutno také projít odborná internetová diskusní fóra pro pochopení rozsahu problematiky, kterou autor použil pro vlastní práci. Dále byla použita konkrétní materiální dokumentace ze soukromých zdrojů mysliveckého sdružení a několik odborných schůzek s řídicími členy mysliveckého sdružení. Další zdroje informací (inspiračního charakteru) byly získány konfrontací s členy mysliveckých sdružení. Další podklady byly získány z neziskových organizací, které poskytly druhotné informace k tématu. Nemalá část dat byla získána v rozhovorech se subjekty, kterých se problematika škod reálně dotýká. Autor také získává data prostřednictvím vlastního průzkumu, který využil jako podklady pro analýzu vlastní části práce, které jsou dále systematicky a graficky zpracovávány.

Pro analytickou část práce byl zpracován odborný dotazník, mapující závažné otázky týkající se škod zvěře. Dotazníkem byli osloveni členové mysliveckého sdružení Bučina. Dalšími subjekty, které byly dotazníkem osloveny, byli osoby, které se s problematikou analytické části práce v praxi setkávají a další různí členové mysliveckých sdružení. Celkem bylo osloveno 34 osob v problému škod zvěří přímo či nepřímo zainteresovaných.

3. Definice mysliveckého sdružení

Obecně vzato myslivecké sdružení je sdružení lidí se stejnými zájmy. Z hlediska zákonného spadá pod občanské sdružení jako takové, a tak jsou jeho náležitosti definovány v občanském zákoníku a v zákoně číslo 83/1990 o sdružování občanů.

Občanské sdružení je sdružení fyzických nebo právnických osob, kteří vytvořili skupinu lidí za účelem dosahování a ochrany společného zájmu. Podmínkou je, že se jedná o nenáboženské, nepolitické a ne podnikatelské sdružení, které svoji činností nepopírá nebo neomezuje osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení. Sdružení jsou právnickými osobami. Jejich členy mohou být jak fyzické osoby, tak i právnické osoby s výjimkou obcí.¹

¹Nepřímá citace (1): zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů

Takto se dá definovat občanské sdružení, pod které spadá myslivecké sdružení. Pro svou činnost myslivecké sdružení potřebuje pozemky, kterým se pro výkon myslivosti říká honitba, kterou si myslivecké sdružení pronajímá ve většině případů od honebního společenstva a lesů ČR nebo od soukromých vlastníků pozemků. Tato problematika bude vysvětlena v práci níže.

3.1 Myslivecké sdružení

V předešlém textu bylo definováno, že myslivecká sdružení patří pod občanská sdružení a podle toho se na ně zákonně pohlíží. Ale každé občanské sdružení se liší dle svých zájmů, schopností, prací, kolektivním myšlením a směřováním k jednotnému cíli.

Myslivecká sdružení jsou právnickými osobami podle zákona o sdružování občanů, jejichž hlavním účelem je provozování myslivosti zahrnující i zajišťování výkonu práva myslivosti. Podle zákona o myslivosti je právo myslivosti souhrn práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo nalezenou uhynulou zvěř, její vývojová stadia a shozy paroží, jakož i užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků. Právo myslivosti mohou myslivecká sdružení vykonávat v rámci uznané honitby pronajaté od držitele honitby, nejčastěji honebního společenstva.²(2)

3.1.1 Podmínky pro založení mysliveckého sdružení

Podmínky pro založení mysliveckého sdružení jsou stejné jako podmínky pro založení jakéhokoliv jiného občanského sdružení. Občanské sdružení mohou založit tři jakékoliv osoby české národnosti, přičemž alespoň jeden s těchto osob musí být starší 18 let. Tito tři občané mají z počátku povinnost vytvořit přípravný výbor. Tento výbor má povinnost vypracovat stanovy sdružení, v našem případě mysliveckého sdružení. Po vypracování stanov podá návrh na registraci, který odešle na Ministerstvo vnitra České republiky. Občanské sdružení vzniká registrací na Ministerstvu vnitra. Návrh na registraci sdružení musí dle zákona o sdružování občanů obsahovat podpisy členů přípravného

² Nepřímá citace (2): ČECHURA, Vladimír. *Myslivost a právo*. 1.vyd. Praha: Nakladatelství ORAC, 2000, 192 stran. ISBN 8086199126

výboru, jména, příjmení, data narození a bydliště těchto osob, označení toho člena, který je určen jako zmocněnec pro jednání jménem výboru, text stanov ve dvou vyhotoveních³.⁽³⁾

Na počátku každého vzniku občanského sdružení by se měl klást důraz a veškerá pozornost na tvorbu stanov. Stanovy jsou základním organizačním dokumentem každého sdružení a měly by být sepsány s dostatečnou pozorností. „*Stanovy by měly být sepsány s ohledem na budoucí praktické fungování sdružení včetně jeho zrušení a naložení s jeho likvidačním zůstatkem. Měly by být dostatečně konkrétní vzhledem k poslání organizace a dostatečně obecné, aby zbytečně neomezovaly chod sdružení. Stanovy každého občanského sdružení musí obsahovat název sdružení, sídlo, cíl jeho činnosti, orgány sdružení, způsob jejich ustavování, určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem sdružení, ustanovení o organizačních jednotkách, pokud budou zřízeny a pokud budou jednat svým jménem, zásady hospodaření.*“⁴

3.1.2 Legislativa obecně spjata s mysliveckým sdružením

Mezi další legislativní náležitosti a orgány, které se týkají občanských sdružení, dále patří lhůty pro vznik občanského sdružení, ustavující členská schůze, členská schůze, účetnictví a daně, změny ve stanovách, výroční správa ale i samotný zánik občanského sdružení.

Lhůta pro vznik občanského sdružení je doba, kterou má ministerstvo vnitra na odpověď sdružení na žádost vzniku sdružení. „*Řízení je zahájeno dnem, kdy ministerstvu vnitra došel návrh na registraci sdružení. Nemá-li návrh uvedeného náležitosti, anebo jsou-li v něm údaje neúplné nebo nepřesné, ministerstvo vnitra na tuto skutečnost upozorní zmocněnce přípravného výboru nejpozději do 5 dnů od doručení návrhu na registraci a řízení nebude zahájeno, dokud nebudou případné nedostatky návrhu odstraněny. Registraci provede ministerstvo vnitra do 10 dnů od zahájení řízení. Den registrace se vyznačí na jedno vyhotovení stanov, které se zasílá zmocněnci přípravného výboru. Identifikační číslo přiděluje občanským sdružením ministerstvo vnitra*“.⁵

³Nepřímá citace (3): KISLINGEROVÁ, Eva a kol., *Manažerské finance*, vyd.3., Praha: C. H. Beck. 2010.826 stran. ISBN 978-80-7400-194-9

⁴JÍCHA Josef, MV ČR „*Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu*“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

⁵JÍCHA Josef, MVČR„*Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu*“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

Pokud ministerstvo vnitra neuzná za vhodné registrovat občanské sdružení, tudíž dojde-li k nesplnění zákonných podmínek pro registraci sdružení, ministerstvo vnitra zmocněnce sdružení do 10 dnů ode dne zahájení řízení obešle o odmítnutí registrovat sdružení.

„Není-li zmocněnci přípravného výboru do 40 dnů od zahájení řízení doručeno rozhodnutí o odmítnutí registrace, sdružení vzniká dnem následujícím po uplynutí uvedené lhůty a tento den je dnem registrace.“⁶

Dalším orgánem spjatým s občanskými sdruženími, který je ze zákona povinný, je ustavující členská schůze. Tento orgán se svolává po provedení registrace. Tedy v momentě vyjádření ministerstva vnitra. Ustavující členskou schůzi svolává přípravný výbor. Na schůzi by mělo proběhnout vytvoření základních orgánů. Tyto orgány se vytváří dle stanov, které jsou obecně platné pro veškerá občanská sdružení. Než se ale orgány právně zformují a samotně vytvoří, jedná jménem sdružení přípravný výbor, pokud stanovy nedoporučí jiný postup.

Na samotné ustavující členské schůzi by mělo být konstatováno, kdo je v souladu se stanovami zakládajícím členem, popřípadě zda se můžou přijmout nové členové a teprve poté by mělo dojít k volbě hlavních orgánů občanského sdružení. *„Jestliže předsedu volí jiný orgán sdružení než členská schůze například přípravný výbor, je vhodné, aby tuto volbu provedl okamžitě. O zakládající členské schůzi je potřeba vést pečlivý zápis obsahující podepsanou prezenční listinu.“⁷*

Další povinností občanského sdružení v začátcích své činnosti je stanovení dalšího orgánu, tedy členské schůze. Opět se jedná o záležitost, která je dána ve stanovách

„Členská schůze se koná dle pravidel. V intervalu podle stanov sdružení, by se měly konat členské schůze, obzvláště má-li být na nich zvolen výbor či jiný orgán, oprávněný jednat jménem sdružení. Například má-li výbor jednoroční funkční období, musí být každý rok zvolen.“⁸

⁶ JÍCHA Josef, MV ČR, „Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

⁷ JÍCHA Josef, MV ČR „Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

⁸ JÍCHA Josef, MV ČR „Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

Opět následuje podobné formality a legislativní povinnosti jako u ustavující členské schůze. Je nutné a potřebné evidovat a vést podrobný zápis z členské schůze. Prioritou zápisu z členské schůze je příloha, ve které musí být podepsána prezenční listina. *„Zápis musí obsahovat označení jednání, z kterého je pořízen datum, hlavní body, o kterých se jednalo a doslovně a jednoznačně napsaný text bodů, o kterých se rozhodovalo spolu s označením, jestli tyto body byly schváleny či ne, popřípadě záznam o hlasování o těchto bodech.“*⁹

Záznam by měl obsahovat jednotlivé reakce členů sdružení na schůzi přítomných. Tedy jedná-li se o jejich vyjádření na jednotlivé body hlasování. Kolik členů bylo pro, kdo byl proti tomu či tomu bodu, kdo se zdržel hlasování. Důležité je také evidovat potřebné minimum hlasů potřebných pro schválení jednotlivých položek seznamu hlasování.

Když se sdružení rozhodne, že se jedná o velice podstatnou členskou schůzi, kde se budou řešit podstatné věci týkající se sdružení, jako jsou především jednání o hospodářských operacích nebo o finanční stavu sdružení, může sdružení požádat o úředně ověřený zápis. Takový zápis je jasným a jednoznačným dokladem o tom, že řádně proběhla členská schůze, kdo byl zvolen do orgánů sdružení, koho a čím pověřily tyto orgány, a kdo je tedy oprávněn jednat za sdružení.

*„Je vhodné, aby ten, kdo je oprávněn jednat navenek jménem sdružení, udělil plné moci k zastupování sdružení těm osobám, na kterých se schůze dohodne. Plná moc musí být písemná. Její originál si zástupce rovněž může nechat nakopírovat a kopii úředně ověřit, aby měl více exemplářů a mohl je například nechat zakládat do správních či soudních spisů.“*¹⁰

Předpokládá se, že každé občanské sdružení nashromáždí za dobu své existence nějaký majetek. V případě existence movitého či nemovitého majetku je sdružení povinno vést účetnictví. U občanských sdružení, jako i potažmo u každé neziskové organizace se nejčastěji používá podvojný účetnictví, ale záleží samozřejmě na výši majetku sdružení. Když je u neziskové organizace majetek malý, může vést jednoduché účetnictví.

⁹ JÍCHA Josef, MV ČR „Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

¹⁰ JÍCHA Josef, MV ČR „Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

„Poslední novela zákona o účetnictví stanoví, že jednoduché účetnictví může být použito pouze v případě, že v předcházejícím roku celkové příjmy účetní jednotky nedosáhly hodnoty 3 milionů Kč.¹¹

Občanské sdružení, které má finanční příjmy, je rovněž povinno podat daňové přiznání.

„Podle zákona č. 337/1992 o správě daní a poplatků finanční úřad požaduje, aby se sdružení registrovalo u finančního úřadu jako plátce daně.“¹² Tato povinnost registrace u finančního úřadu vzniká, i když neexistují jednotné interpretace povinnosti občanského sdružení podávat daňové přiznání.

Dle zákona §33 mají povinnost k registraci u finančního úřadu pouze subjekty vzniklé za účelem provozování podnikatelské nebo jiné samostatně výdělečné činnosti. Tedy nezisková organizace typu občanského sdružení by neměla mít zákonnou povinnost k registraci u finančního úřadu, ale z hlediska určité transparentnosti a zamezením určitým nekalým finančním operacím, se občanskému sdružení doporučuje registrace u finančního úřadu, i kdyby sdružení vykazovalo nulové příjmy a podávalo daňové přiznání.

„Občanská sdružení jsou osvobozena od některých daní. Osvobození a jednotlivé zákony jsou následující: od daně z členských příspěvků – zákon č. 586/1992 Sb., §19 odst. 1 písm. a), od daně z příjmu v rámci činnosti, které vyplývají z posláni organizace, dotace, úroky vkladu na běžném účtu u banky – zákon 586/1992 Sb., §18 odst. 5 možnost snížení základu daně – zákon č. 586/1992 Sb., §20 odst. 7 od daně z nemovitosti – zákon 338/1992 Sb. od daně dědické, darovací a z převodu nemovitosti – zákon 357/1992 Sb. Občanská sdružení mají také úlevy od platby správních poplatků, specifikované zákonem 634/2004 Sb. o správních poplatcích. Jednotlivé úlevy jsou vyjmenovány u jednotlivých položek sazebníku. Konkrétně sjedná o následující položky, vydání stejnopisu, opisu, kopie, fotokopie nebo výpisu z úředních spisů, ze soukromých spisů v úřední úschově, z rejstříků, z registrů z knih, ze záznamů, z evidencí, z listin nebo z dalšího písemného a obrazového materiálu, popřípadě sdělení o negativním nálezu, ověření stejnopisu, opisu, kopie, fotokopie nebo výpisu z úředních spisů, ze soukromých spisů v úřední úschově, z rejstříků,

¹¹ §38a zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších předpisů

¹² Zákon č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů

*z registrů, z knih, ze záznamů, z evidencí, z listin nebo z dalšího písemného a obrazového materiálu, ověření podpisu nebo otisku razítka na listině nebo na jejím stejnopisu.*¹³

Po založení občanského sdružení a legislativy s tím spojené, může nastat situace, kdy je občanské sdružení nespokojeno se stanovami sepsanými při vzniku sdružení. Ale i na tuto situaci zákon myslí.

Při změně stanov v již existujícím občanském sdružení musí změnu schválit orgán, který je k tomu oprávněn. Takovýto orgán je evidován v platných stanovách. Nejčastěji to je členská schůze.

*„Není-li tato otázka v platných stanovách upravena, lze dovodit, že je změnu stanov schválit nejvyšší orgán sdružení. O tom musí být proveden řádný zápis. Dojde-li ke změně stanov, je sdružení povinno tuto skutečnost oznámit ministerstvu vnitra do 15 dnů od schválení změny a zároveň mu zaslat ve dvojím vyhotovení text změny §11. Pokud jsou stanovy z hlediska zákona v pořádku, zašle ministerstvo do 10 dnů oznámení, že bere na vědomí. V případě určitých závad na ně ministerstvo upozorní. Sdružení má ze zákona 60 denní lhůtu na odstranění vytčených závad a povinnost vyrozumět o tom ministerstvo do dalších 10 dnů. Neodstraní-li sdružení závady, ministerstvo jej rozpustí.*¹⁴

Další legislativní náležitostí občanských sdružení je výroční zpráva. Výroční zprávy občanských sdružení jsou zcela dobrovolnou záležitostí. Je na každém sdružení, zda výroční zprávu zveřejní nebo nikoli. Výroční zpráva je vedena informativní cestou.

„Výroční zpráva by také měla být nástrojem transparentnosti hospodaření. Aby výroční zpráva mohla plnit svůj účel, musí obsahovat srozumitelné, přehledné a komplexní informace o činnosti a hospodaření organizace a zároveň je potřeba tyto informace předložit veřejnosti v poutavé a zajímavé formě. Výroční zpráva se tak stává jedinečným a vlivným nástrojem komunikace vůči třetím subjektům, a proto je důležité jejímu zpracování věnovat pozornost.

Do výroční zprávy patří zejména informace o činnostech a poslání organizace, historie organizace, dosažené úspěchy, o lidech zajišťujících chod organizace (orgány,

¹³ JÍCHA Josef, MV ČR „Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

¹⁴ JÍCHA Josef, MV ČR „Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

zaměstnanci), činnostech jejich výsledcích v uplynulém roce, plnění plánu, rozpočtu, majetku a o závazcích, výnosech a nákladech.“¹⁵

Nejpodstatnější část práce je ekonomická a hospodářská část, ve které se uvádí soupis majetku a závazků, náklady a výnosy v tom daném roce. Pro zdůraznění ekonomických aspektů v uplynulém roce je dobré srovnání s lety předchozími například ve formě grafu nebo přehledné tabulky. K základním ekonomickým údajům je vhodné připojit jejich hodnocení s poukázáním na jejich význam pro posouzení stavu a vývoje organizace.

Legislativa týkající se občanských sdružení „myslí na vše“. Jak v případě změny stanov, tak v případech právních náležitostí, ale i na samotný zánik občanského sdružení.

„Občanské sdružení zaniká buď, dobrovolným rozpuštěním nebo sloučením s jiným sdružením nebo pravomocným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpuštění. Pokud stanovy sdružení neurčují způsob dobrovolného rozpuštění nebo sloučení s jiným sdružením, rozhoduje o něm jeho nejvyšší orgán. Tento orgán oznámí zánik sdružení do 15 dnů příslušnému ministerstvu. Při zániku sdružení se provede majetkové vypořádání. Je vnitřní věcí každého sdružení, jakým způsobem se rozhodne naložit s majetkem při svém zániku. Není-li ve stanovách určen způsob rozdělení, majetek sdružení by mohl být použit například veřejně prospěšným způsobem.“¹⁶

3.2 Honební společenstvo

„Honební společenstvo je právnickou osobou založenou podle zákona o myslivosti, jehož členy mohou být pouze vlastníci nebo spoluvlastníci souvislých honebních pozemků, jejichž výměra v součtu dosahuje výměry požadované tímto zákonem. Zákon stanovuje minimální výměru honebního společenstva na 500ha, pro vznik společenstevní honitby, a která zajišťuje sama výkon práva myslivosti, anebo společenstevní honitbu pronajme.“¹⁷

¹⁵ JÍCHA Josef, MV ČR „Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

¹⁶ JÍCHA Josef, MV ČR „Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci jeho zneužívání pro účely financování terorismu“ dostupný z <http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>

¹⁷ §19 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

„Honební společenstvo nesmí vlastním jménem podnikat, nesmí se účastnit na podnikání jiných osob a nesmí zřizovat ani organizační složky.“¹⁸

„Název honebního společenstva tvoří označení „honební společenstvo“ a jméno obce, případně městského obvodu, v jejímž území je většina honebních pozemků tvořících společenstevní honitbu. Má-li honební společenstvo stejný název s jiným honebním společenstvem v téže obci, je povinno doplnit název dostatečně odlišujícím dodatkem“¹⁹.

Návrh na registraci honebního společenstva spolu s návrhem na uznání společenstevní honitby podávají alespoň dva vlastníci honebních pozemků, kteří dosáhli věku 18 let, (dále jen „přípravný výbor“). Návrh podepíše členové přípravného výboru a uvedou svoje jména a příjmení, rodná čísla a bydliště. Dále uvedou, kdo z členů je zmocněncem oprávněným jednat jejich jménem. Podpisy členů přípravného výboru musí být úředně ověřeny.“²⁰

K tomuto návrhu na registraci musí ještě přípravný výbor ve dvojnásobném vyhotovení připojit podstatné informace. Mezi které patří seznam vlastníků honebních pozemků s uvedením jména, příjmení, rodného čísla a bydliště, a jde-li o právnickou osobu, je nutné uvést její název, sídlo a IČ. Dále se předkládá mapový náčrt hranic honitby na mapě vlastnických vztahů v měřítku 1:2880, 1:2000 nebo měřítku obdobném. Je také důležité a legislativně nutné připojit k registraci podpisy o souhlasu vlastníků honebních pozemků s členstvím v honebním společenstvu.

Dalšími náležitostmi, které jsou mimo, výše uvedených náležitostí připojeny k registraci honebního společenstva přípravným výborem jsou: „zápis z jednání ustavující valné hromady honebního společenstva, na kterém byl zvolen starosta, případně honební výbor a schváleny stanovy, v nichž musí být uvedeny název a sídlo honebního společenstva, zásady hospodaření a další náležitosti.“²¹

„Ustavující valné hromadě předsedá při zahájení člen přípravného výboru zmocněný k tomu ostatními členy tohoto výboru, dokud není zvolen předsedající ustavující valné hromady. Pro rozhodování ustavující valné hromady platí ustanovení § 22 odst. 3 až 5 obdobně. Zápis z ustavující valné hromady podepíše valnou hromadou zvolený honební starosta a zapisovatel. Honební společenstvo vede seznam členů, v němž se zapisuje počet

¹⁸ § 2 odst. 1 zákon č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů

²⁰ § 19 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

²¹ § 19 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

*hlasů jednotlivých členů, název a sídlo člena, jde-li o právnickou osobu, nebo jméno a bydliště fyzické osoby, která je členem. Honební společenstvo je povinno každému svému členu na jeho písemnou žádost a jen za úhradu nákladů vydat opis seznamu všech členů nebo požadované části seznamu, a to nejpozději do 7 dnů od doručení žádosti.*²²

3.3 Vznik a zánik honebního společenstva, členství v honebním společenstvu, orgány honebního společenstva

Na začátku činnosti vyvíjenou pro vznik honebního společenstva je dán návrh státní správě myslivosti, který je správou přezkoumán. Po přezkoumání návrhu státní správa myslivosti rozhodne, zda má či nemá k danému návrhu na registraci honebního společenstva připomínky. Pokud orgán správy nemá k návrhu registrace žádné připomínky, provede registraci a honební společenstvo vzniká dnem registrací.

„Návrh na registraci se podává příslušnému orgánu státní správy myslivosti. Nemá-li návrh na registraci předepsané náležitosti anebo jsou-li údaje v něm neúplné nebo nepřesné, orgán státní správy myslivosti na to přípravný výbor bezodkladně, nejpozději do 5 dnů od doručení návrhu, upozorní s tím, že nebudou-li tyto vady ve stanovené lhůtě odstraněny, řízení bude zastaveno.

Pokud orgán státní správy myslivosti nezjistí důvod k odmítnutí registrace, provede registraci a zašle zmocněnci přípravného výboru jedno vyhotovení předložených stanov a seznamu členů, na nichž vyznačí den registrace.

*Honební společenstvo vzniká dnem registrace. Ke stejnému dni запиše orgán státní správy myslivosti honební společenstvo do rejstříku honebních společenstev. Vznik honebního společenstva, jeho název a sídlo oznámí orgán státní správy myslivosti do 7 dnů ode dne registrace Českému statistickému úřadu.*²³

Státní správa myslivosti může také dojít k rozhodnutí o odmítnutí zápisu honebního společenstva do rejstříku nebo odmítne uznat společenstevní honitbu, a to ze dvou striktních důvodů.

Celková výměra honebních pozemků ve vlastnictví osob uvedených v seznamu členů nedosahuje výměry stanovené tímto zákonem pro vznik společenstevní honitby, předložené stanovy nesplňují podmínky podle § 19 odst. 6 písm. a).

²² § 19 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

²³ § 20 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

Rozhodnutí o odmítnutí registrace honebního společenstva doručí orgán státní správy myslivosti zmocněnci přípravného výboru ²⁴

Legislativa spojená s honebním společenstvem pokrývá všechny aspekty práva se společenstvem spjatých, jak vznik honebního společenstva, tak samotný chod, ale i zánik společenstva. Tento odstavec osvětlí způsoby a důvody zániku honebních společenství.

„Honební společenstvo zaniká dnem výmazu z rejstříku. Zániku honebního společenstva předchází jeho zrušení s likvidací. Honební společenstvo se ruší: dnem zániku společenstevní honitby, uplynutím doby, na kterou bylo založeno, dnem uvedeným v rozhodnutí valné hromady o zrušení honebního společenstva, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato; rozhodnout o zrušení lze pouze tak, aby nejpozději v den zrušení zanikla smlouva nájmu honitby, je-li uzavřena.

Na likvidaci majetku a závazků zrušeného honebního společenstva se použijí předpisy o likvidaci majetku a závazků obchodních společností. Zjistí-li likvidátor kdykoliv v průběhu likvidace, že majetek zrušeného honebního společenstva je předlužen, je povinen navrhnout prohlášení konkurzu. Skončí-li likvidace majetkovým zůstatkem, naloží s ním likvidátor způsobem určeným ve stanovách.

Likvidátora jmenuje valná hromada honebního společenstva. Neučiní-li tak bez zbytečného odkladu, je likvidátor jmenován soudem. Odměnu likvidátora stanoví ten, kdo likvidátora jmenoval.

Zánik honebního společenstva oznámí orgán státní správy myslivosti do 7 dnů od výmazu Českému statistickému úřadu. ²⁵

Členství v honebním společenstvu bylo osvětleno v předešlém textu. Členem honebního společenstva může být vlastník nebo spoluvlastník pozemků, které spadají do společenstevní honitby. Právo na členství v honebním společenstvu může zaniknout a následně u jiné osoby vzniknout, nebo se práva odcházejícího člena přerozdělí v těchto případech.

„Převede-li člen honebního společenstva vlastnické právo k honebním pozemkům, které jsou součástí společenstevní honitby, jeho členství v honebním společenstvu zaniká;

²⁴ §20 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

²⁵ §25 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

nabyvatel těchto pozemků se stane členem honebního společenstva, pokud do 30 dnů ode dne vzniku jeho vlastnického práva oznámí písemně honebnímu společenstvu, že trvá na členství. Členství v honebním společenstvu dále zaniká v případě, že správní úřad k tomu oprávněný podle tohoto zákona prohlásil pozemky ve vlastnictví člena honebního společenstva za nehonební.

Člen honebního společenstva může ukončit své členství na základě písemného oznámení; členství zaniká posledním dnem kalendářního roku, ve kterém bylo oznámení učiněno.

Osoba, jejíž členství v honebním společenstvu zaniklo, má nárok na vypořádací podíl. Výši tohoto podílu nebo způsob jeho výpočtu určí stanovy.

Spoluvlastníci honebních pozemků, kteří jsou součástí společenstevní honitby, se musí dohodnout, kdo z nich bude vykonávat práva člena honebního společenstva, nebo mohou určit společného zmocněnce.

Vlastníci honebních pozemků, které orgán státní správy myslivosti přiřčenil do společenstevní honitby, se stávají řádnými členy honebního společenstva, pokud do 30 dnů od doručení vyznění o přiřčení oznámí písemně honebnímu společenstvu, že trvají na členství.²⁶

Honební společenstvo je právnickou osobou a jako většina právnických osob je její vnitřní struktura dána legislativou, která definuje povinnost honebního společenstva k vytvoření orgánů k vedení a rozhodování o společenstvu. Mezi tyto orgány patří valná hromada honebního společenstva, honební starosta a honební výbor.

Valná hromada honebního společenstva je základním řídicím prvkem společenstva. Mezi její působnost patří volba a odvolání honebního starosty, který je zároveň předsedou honebního výboru, honebního místopředsedy a dalších členů honebního výboru. Schvalování návrhů honebního starosty nebo honebního výboru o finančním hospodaření a o použití čistého výtěžku z hospodaření. Rozhodování o způsobu využití společenstevní honitby, včetně uzavření, změny nebo vypovězení smlouvy o nájmu honitby. Rozhodování o pozměnění nebo rozsáhlé změně stanov. Dalšími prvky působnosti jsou: rozhodování o přijetí vlastníka honebních pozemků přiřčených k honitbě za člena honebního společenstva a nakonec rozhodnutí o dalších otázkách, které stanoví zákon nebo o to

²⁶§26 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

požádá valná hromada. Valná hromada také může přenést způsobnost na honební výbor, vyžádají si to okolnosti.

Samotný průběh jednání valné hromady.

„Valnou hromadu svolává honební starosta nejméně jednou ročně ve lhůtě určené stanovami, nejpozději však do 15. února. V případě nečinnosti honebního starosty může valnou hromadu svolat honební místopředseda. Člen nebo členové honebního společenstva, jejichž hlasy činí alespoň 10 % všech hlasů, mohou požádat honebního starostu o svolání valné hromady k projednání navržených záležitostí. Honební starosta je povinen do 30 dnů od doručení této žádosti valnou hromadu svolat; pokud tuto valnou hromadu nesvolá, má právo valnou hromadu svolat člen nebo členové honebního společenstva, kteří podali žádost podle předchozí věty.

Honební starosta je povinen zaslat pozvánku na valnou hromadu s uvedením místa, data, hodiny a pořadu jednání, všem členům honebního společenstva na adresu sídla nebo bydliště uvedenou v seznamu členů nejméně 15 dní před konáním valné hromady. Návrh na uzavření, změnu nebo vypovězení smlouvy o nájmu honitby a návrh o finančním hospodaření, návrh rozhodnutí o půjčce a úvěru a o použití čistého výtěžku musí být součástí pozvánky na valnou hromadu. Součástí pozvánky na valnou hromadu musí být také jakýkoliv návrh závazků, které mohou významným způsobem ovlivnit hospodaření honebního společenstva. Projednat záležitost, která nebyla uvedena v pozvánce na valnou hromadu lze pouze se souhlasem přítomných členů honebního společenstva.

Hlasovací právo na valné hromadě přísluší pouze členům honebního společenstva. Na rozhodování se členové honebního společenstva podílejí podle výměry honebních pozemků, které vlastní, a které tvoří společenstevní honitbu. Za každý, i započatý hektar výměry honebního pozemku, který v honitbě vlastní, přísluší členovi honebního společenstva jeden hlas.

Valná hromada je schopna se usnášet, pokud jsou přítomni členové nebo jejich zástupci, kteří mají alespoň polovinu hlasů. Nesejde-li se potřebný počet hlasů po uplynutí jedné hodiny od stanoveného počátku valné hromady, může se valná hromada platně usnášet za jakéhokoliv počtu hlasů přítomných členů.

Valná hromada rozhoduje většinou hlasů přítomných členů. K rozhodnutí podle § 21 odst. 1 písm. b), c) a d) nebo § 21 odst. 2 se vyžaduje souhlas tří čtvrtin hlasů přítomných členů. Stanovy mohou určit vyšší počet hlasů potřebných k rozhodnutí.

O rozhodnutích valné hromady musí být pořízen zápis obsahující průběh jednání. Zápis podepíše honební starosta a valnou hromadou zvolený zapisovatel. Každý člen honebního společenstva může na své náklady požádat o vydání kopie zápisu nebo jeho části. Honební společenstvo musí uchovávat zápisy po celou dobu jeho existence.

Členové honebního společenstva mohou přijímat rozhodnutí i mimo valnou hromadu. V takovém případě osoba, která je jinak oprávněna svolat valnou hromadu, předloží návrh rozhodnutí členům k vyjádření s oznámením lhůty, ve které mají učinit písemné vyjádření. Nevyjádří-li se člen ve lhůtě, platí, že souhlasí. Osoba, která předložila návrh rozhodnutí, pak oznámí výsledky hlasování jednotlivým členům. Většina se počítá z celkového počtu hlasů příslušejících všem členům.

Považuje-li člen honebního společenstva rozhodnutí valné hromady za nezákonné nebo odporující stanovám, může se do 15 dnů ode dne, kdy se o rozhodnutí dozvěděl, nejpozději však do 3 měsíců od konání valné hromady, domáhat, aby soud vyslovil neplatnost rozhodnutí valné hromady, jinak jeho právo zaniká; toto platí obdobně i pro rozhodnutí přijaté podle odstavce 7.²⁷

Dalším orgánem v honebním společenstvu je honební starosta, jehož funkce je velmi obdobná jako role jednatele v obchodní společnosti. Je to také logické, jelikož honební společenstvo je právnickou osobou jako většina obchodních společností.

„Honební starosta zastupuje honební společenstvo navenek. Uzavřít, změnit nebo vypovědět smlouvu o nájmu honitby může honební starosta jenom s předchozím souhlasem příslušného orgánu honebního společenstva, jinak je jím provedený úkon neplatný.

Honebního starostu a jeho zástupce volí valná hromada na období 10 let způsobem uvedeným ve stanovách, a to z členů honebního společenstva nebo z fyzických osob, které navrhne člen honebního společenstva.

Jestliže honební starosta zemře, vzdá se funkce, je odvolán nebo jinak skončí jeho funkční období, musí valná hromada do jednoho měsíce zvolit nového honebního starostu. Až do zvolení nového honebního starosty vykonává tuto funkci místostarosta.

Honební starosta obstarává všechny záležitosti honebního společenstva, pokud nejsou vyhrazeny valné hromadě; je přitom povinen řídit se pokyny valné hromady, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami.

²⁷ §22 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

Honební starosta je povinen vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře. Honební starosta odpovídá honebnímu společenstvu za škodu, kterou způsobil porušením právních povinností při výkonu funkce. V řízení proti honebnímu starostovi zastupuje honební společenstvo určený člen honebního výboru, a není-li honební výbor zvolen, kterýkoliv člen honebního společenstva.

*Honebního starostu v době jeho nepřítomnosti zastupuje honební místopředseda; jedná a rozhoduje ve všech věcech, které jsou svěřeny honebnímu starostovi.*²⁸

Posledním v této práci zmíněným orgánem honebního společenstva je honební výbor. Jestliže v honební společenstvo přesáhne hranici 10 členů, je ze zákona povinné vytvořit zvolením na valné hromadě honební výbor. Tento výbor má nejméně tři členy a nejvýše členů 8. V honebním výboru jsou vždy honební starosta a honební místopředseda plus nejméně 1 člen a nejvíce členů 5. Rozsah honebního výboru je určen stanovami.

„Pro svolávání honebního výboru platí ustanovení o svolávání valné hromady obdobně.

Neurčí-li stanovy jinak, může se honební výbor usnášet, jen je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů; k usnesení je zapotřebí souhlasu většiny přítomných členů. Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedajícího. O jednání honebního výboru musí být pořízen zápis obsahující průběh jednání. Zápis podepíší všichni přítomní členové honebního výboru. Honební společenstvo musí uchovávat zápisy zjednání honebního výboru po celou dobu jeho existence. Stanovy mohou připustit i písemné hlasování nebo hlasování pomocí prostředků sdělovací techniky mimo zasedání honebního výboru, pokud s tím souhlasí všichni jeho členové.

*Při obstarání záležitostí honebního společenstva má honební výbor postavení honebního starosty, s výjimkou práva zastupovat honební společenstvo navenek.*²⁹

3.4 Obecné zásady honiteb

Honitba jako taková tvoří ucelený soubor pozemků ve vlastnictví členů honebního společenstva, které honební společenstvo samo obhospodaruje, ale nejčastěji honitbu pronajímá určitému subjektu, který honitbu využívá k vlastním účelům. V našem mysliveckém prostředí je honitba nejčastěji pronajata mysliveckým sdružením potažmo

²⁸ §23 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

²⁹ §24 Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

mysliveckým spolkům. Subjekt, který chce od honebního společenstva honitbu pronajmout, uzavírá dlouhodobou smlouvu. Nejčastěji se tato smlouva uzavírá na 10 let a jsou v ní stanoveny náležitosti, kterými se myslivecké sdružení zavazuje plnit. Naopak po uzavření smlouvy vznikají nejen podmínky ale i možnost hospodářského využití za účelem myslivosti honitby. Pod hospodářskou upotřebitelnost honitby spadá odlov zvěře, pořádání honů, stavění technických zařízení potřebných pro hospodaření se zvěří na pozemcích honitby. Ve smlouvě o pronájmu honitby je uvedena finanční částka, kterou platí myslivecké sdružení za hektar pronajaté honitby. Tyto finanční prostředky jsou přerozdělovány na jednotlivé vlastníky pozemků dle jejich hektarové výměry v honitbě.

Podrobněji o podmínkách pronájmu a postupu honebního společenstva v pronájmu., *Pronajmout lze honitbu jen: české fyzické osobě, která má platný český lovecký lístek, “mysliveckému sdružení vzniklému podle předpisů o sdružování občanů”³⁰ za účelem nájmu honitby, jehož nejméně 3 členové splňují podmínku uvedenou v písmenu a), české právnické osobě, která na pozemcích v těchto honitbách zemědělsky nebo lesnicky hospodaří, anebo která má myslivost uvedenu v předmětu své činnosti a jejíž statutární orgán nebo alespoň jeden jeho člen nebo odpovědný zástupce splňuje podmínku uvedenou v písmenu a).*

Právnické osoby, které hospodaří s majetkem státu nebo majetek státu spravují, mohou pronajímat honitbu jen po provedení výběrového řízení. Výběrovým řízením se pro účely tohoto zákona rozumí právní úkony držitele honitby směřující ke vzniku smlouvy o nájmu honitby: sdělení držitele honitby o podmínkách nájmu honitby, všem zájemcům o nájem honitby, sdělení rozhodnutí všem zájemcům o tom, který ze zájemců prokázal nejlepší záměr mysliveckou odbornost, praxi a důvěryhodnosti sdělení všem zájemcům o výši ceny, za kterou je honitba vybranému zájemci pronajímána, sdělení plného obsahu uzavřené smlouvy s vybraným nájemcem všem zájemcům.”³¹

³⁰Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

³¹§32Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

3.5 Legislativní náležitosti, které musí myslivecké sdružení splňovat pro chod.

V předchozím textu byly osvětleny úpravy mysliveckého sdružení. Jak sdružení vzniká, jaké podmínky musí splňovat, jak a kde a podle jakých podmínek hospodaří, s jakými subjekty se setkává.

V této části práci bude vysvětleno a nastíněno jaké legislativní, ale i obecné náležitosti myslivecké sdružení musí splňovat, aby mohlo fungovat v praxi, a jakými kritérii je vázáno.

Každé myslivecké sdružení je vázáno obecně svými stanovami. Dále se řídí platnou legislativou a zákony především Zákonem č.83/1990 Sb. o sdružování občanů, zákonem číslo 40/1990 Sb. Občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 449/2001 Sb. O myslivosti ve znění pozdějších předpisů. Nejdůležitějším dokumentem, kterým se myslivecké sdružení a obecně myslivecké spolky řídí je Myslivecký řád.

Myslivecký řád je přímo diferencován na mysliveckou činnost a hospodaření. Myslivecký řád je soubor pravidel a předpisů, který vydává Český myslivecký svaz z pověření ministerstva zemědělství na základě zákona číslo 449/2001 Sb. o myslivosti.

„Myslivecký řád vychází z platných zákonných předpisů o myslivosti, předpisů o zbraních a střelivu, o ochraně přírody a veterinární péči, pokud se vztahují k myslivosti a je v souladu se stanovami Českého mysliveckého svazu a ostatními směrnicemi a řády vydanými Českým mysliveckým svazem.“³²

Myslivecký řád spadá pod právo procesní, je tedy řídicím parametrem pro chod mysliveckých spolků. V následující kapitole práva a povinnosti členů sdružení, která též vychází z mysliveckého řádu, bude přesněji definováno a aplikováno jednotlivé předpisy a parametry řádu

4. Práva a povinnosti mysliveckého sdružení a členů sdružení

Myslivecké sdružení je pevně vázáno zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. V tomto zákoně jsou definovány úkoly a povinnosti, které myslivecké sdružení musí plnit a k tomuto plnění se legislativně zavázalo. V § 14 odst. 1 zákona jsou upřesněny

³²BUKOVANSKÝ, Josef. *Myslivecký řád*. Praha1. ČMS 1979, 3s.

požadavky, meze a práva pro sdružování. Platí zde princip rovnosti práva v postavení jednotlivých subjektů.(4)³³

4.1 Obecně platné povinnosti členů sdružení

Členové sdružení jako celek tvoří sdružení, proto povinnosti členů jsou totožné s povinnostmi mysliveckého sdružení jako takového.

„Úkolem sdružení je společným výkon práva myslivosti v najaté honitbě v souladu se schváleným plánem mysliveckého hospodaření a lovu a podmínkami nájemní smlouvy.

Sdružování provádí další činnosti směřující k zvelebování myslivosti, zejména působí na soustavný růst odborné úrovně svých členů, seznamuje mládež s myslivostí a ochranou přírody, provádí praktickou část přípravy uchazečů o první lovecký lístek, zabezpečuje chov, výcvik a použití lovecky upotřebitelných psů, podporuje sokolnictví, pečuje o bezpečnost v zacházení s loveckými zbraněmi, propaguje životní prostředí zvěře, rozšiřuje zájmové využití svých členů. Při své činnosti sdružení spolupracuje s fyzickými právníckými osobami na úseku myslivosti, zemědělství, lesního hospodářství, ochrany přírody a na dalších úsecích. K uplatňování nebo ochraně společných zájmů, společné činnosti nebo dosažení určitého cíle sdružení vytváří s dalšími mysliveckými subjekty myslivecké svazy nebo se podílí na jejich činnosti.

Sdružení se řídí zákony a jinými obecně závaznými právními předpisy, stanovami a provozním řádem sdružení a pokyny orgánů řídicích myslivost (§38 zákona o myslivosti).“³⁴

Sdružení vyvíjí činnost jen na území České republiky.

Určité diference v činnosti jednotlivých mysliveckých sdružení nastávají, proto legislativa dává možnost upřesnění podrobností činnosti v provozních řádech mysliveckých sdružení. V provozních řádech si sdružení konkrétně specifikuje a upřesní svou činnost do detailu.

³³Nepřímá citace (4):ČECHURA, Vladimír. *Myslivost a právo*. 1.vyd. Praha: Nakladatelství ORAC, 2000, 192 stran. ISBN 8086199126

³⁴§14čl.3 zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů

4.2 Podmínky pro přijetí člena do sdružení

„Členem sdružení se stává český občan starší 18, který byl na základě písemné přihlášky přijat členskou schůzí sdružení za člena“³⁵.

Myslivecké sdružení si podmínky přijetí nového člena může rozšířit ve svém provozním řádě na základě rozhodnutí výroční členské schůze (dále jen VČS).

Příklad rozšířených podmínek pro přijetí.

- *„Přijímání nových členů na základě písemné žádosti jednou ročně na VČS.*
- *Přijímání budou přednostně členové honebního společenstva. O přijetí rozhodne VČS tajným hlasováním a v případě více žádostí bude přijat žadatel, který obdrží největší počet hlasů.*
- *Pro nově přijatého člena se stanovuje jednorázový vstupní nevratný příspěvek ve výši 12.000Kč a roční zkušební lhůta, během které by měl být prověřen jeho vztah k myslivosti, honitbě i kolektivu MS.*
- *Jednorázový příspěvek je možno rozdělit na maximálně 4 splátky v průběhu zkušebního roku.*
- *Zhodnocení zkušebního roku bude provedeno po jeho ukončení na VČS. Nebude-li VČS rozhodnuto jinak, stane se uchazeč členem MS od okamžiku složení členského podílu na účet MS.“³⁶*

Tyto příklady podmínek jsou u každého MS různé. Vždy jsou uvedeny v provozních řádech jednotlivých MS. Mezi další podmínky může být zařazen, test z mysliveckých dovedností, podmínka vlastnictví lovecky upotřebitelného psa nebo zkouška ze znalosti skladby zvěře v dané honitbě.

5. Řídící složky myslivosti v ČR a jejich působnost

Systém řízení myslivosti v ČR je dvoustupňový, který od sebe odděluje přímé a nepřímé subjekty a jejich pravomoc dle síly v legislativě. Tento způsob řízení zabezpečuje

³⁵ §14čl.2 zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů

³⁶ Provozní řád Mysliveckého sdružení Velká Buková str. 1, odstavec 12

propojenost na všech stupních řízení od uživatelů honiteb, přes obce a vyšší správní celky po ústřední orgány řízení.

„Ústředními orgány státní správy myslivosti jsou Ministerstvo zemědělství obecně s výjimkou národních parků a Ministerstvo životního prostředí pro myslivost v národních parcích.“³⁷

„Na území krajů je orgánem státní správy myslivosti krajský úřad v přenesené působnosti.

Na území hlavního města Prahy je orgánem státní správy myslivosti Magistrát hlavního města Prahy.

Přenesená působnost, která je tímto zákonem svěřena pověřeným obecním úřadům, může být statutem hlavního města Prahy svěřena městským částem.

Na území obcí je orgánem státní správy pověřený obecní úřad v přenesené působnosti.

Na pozemcích určených pro obranu státu vykonává působnost krajů v přenesené působnosti a obcí v přenesené působnosti Ministerstvo zemědělství.

V národních parcích vykonávají správy národních parků působnost, která je svěřena obcím a krajům.“³⁸

5.1 Řídící složky - přímá pravomoc

Mezi orgány patřící do přímého řízení myslivosti v ČR patří: Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, Krajský úřad, Magistrát hlavního města Prahy, obecní úřad obcí s rozšířenou působností.

Ministerstvo zemědělství jako ústřední orgán státní správy myslivosti řeší především tyto náležitosti.

- Opatření k zachování druhů zvěře
- Dovoz, vývoz a vypouštění druhů zvěře
- Myslivosti týkajících se organizací v oboru působnosti Ministerstva obrany

³⁷ČECHURA, Vladimír. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství ORAC, 2000, 192 stran. ISBN 8086199126

³⁸§57Hlava I. Zákon č. 449/1990 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

- Uložení opatření k odstranění nedostatků zjištěných při provádění dozoru
- Řídí výkon státní správy myslivosti
- Organizuje a řídí myslivecký výzkum a podílí se na vzdělávání v myslivosti atd.³⁹ (5)

„Kraj v přenesené působnosti je odpovědný orgánem ve věcech týkající se:

- *Souhlasu s chovem zvěře v zajetí (§ 7 odst. 1),*
- *Omezení obvyklého způsobu hospodaření v některých honitbách (§4 odst.1),*
- *Vymezení oblastí pro chov zvěře (§ 3 odst. 3),*
- *Prohlášení dalších pozemků za nehonební (§ 17 odst. 2),*
- *Povolení použití dravců jako loveckých (§ 44 odst. 2),*
- *Uložení opatření k odstranění nedostatků zjištěných při provádění dozoru (§ 61 odst. 3) atd. “⁴⁰*

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností. *„Ve věcech neuvedených v § 57 až 59 vykonávají státní správu na úseku myslivosti pověřené obecní úřady v přenesené působnosti. “⁴¹*

- Uznává navržené pozemky za honitby.
- Určuje jakostní třídy a jarní kmenové stavy pro vybrané druhy zvěře.
- Na návrh uživatele honitby jmenuje mysliveckého hospodáře.
- Schvaluje mysliveckou stráž a řídí jejich činnost formou kontrol, seminářů, porad apod.⁴²(6)

5.2 Řídící složky – nepřímá pravomoc

Vedle přímo řídicích orgánů patří do procesu řízení myslivosti i další subjekty, které se na řízení také podílejí. Tyto složky nejsou přímo začleněny v řídicím systému, ale jejich činnost je naprosto nezbytná k rozvoji myslivosti a s myslivostí souvisejících činností. Podílejí se na rozvoji sociálně-kulturním, na rozvoji vzdělanosti a odbornosti

³⁹Nepřímá citace (5): HROMAS, Josef a kolektiv. *Myslivost*. Písek: Matice lesnická, 2008, 492 stran, ISBN 978-80-86271-00-2.

⁴⁰§59 Hlava I. Zákon č. 449/1990 Sb. O myslivosti ve znění pozdějších předpisů

⁴¹§60 Hlava I. Zákon č. 449/1990 Sb. O myslivosti ve znění pozdějších předpisů

⁴²Nepřímá citace (6): HROMAS, Josef a kolektiv. *Myslivost*. Písek: Matice lesnická, 2008, 492 stran, ISBN 978-80-86271-00-2.

v myslivosti a především na reálném výkonu myslivosti a disciplín sní neoddělitelně propojených.

Patří sem především.:

- Myslivecké spolky, Myslivecká sdružení a Myslivecké organizace.
- Výzkumné ústavy
- Znalci v oboru myslivosti
- Odborné školy⁴³(7)

6. Činnost Mysliveckých sdružení v praxi

Legislativa ukládá povinnost Mysliveckým sdružením řídit se podle svých stanov, ve kterých se Myslivecké sdružení zavazuje (v článku 3 činnost sdružení) plnit a dodržovat zákonná nařízení, které jsou uvedeny v předchozím textu. Tento obecně platný seznam slouží jako obecný manuál MS.

V praxi je pro myslivecké spolky časově i finančně nejvíce zásadní problematika péče a hospodaření se zvěří.

Myslivecké organizace dále rozvíjejí svou činnost více směrně. Sice intenzita zainteresovanosti na další jednotlivé činnosti slábnou, ale jejich důležitost je nepostradatelná především pro jejich sociální, kulturní i ekologický podtext. Do této kategorie patří, především odborné vzdělávání, kulturní akce, akce pro děti, odborné přednášky, poznávací výlety do přírody s reálnou ukázkou a výkladem.

Veřejnost by si v návaznosti na činnosti Mysliveckých sdružení měla uvědomovat, že tyto aktivity jsou z drtivé většiny záležitostmi neziskovou a volnočasovou, kdy členové MS investují svůj volný čas a náklady s činností spojenou za účelem výkonu výše zmíněných činností.

6.1 Péče o zvěř

Z hlediska legislativy je problematika péče o zvěř definována v zákonu 449/2001 Sb. o myslivosti, dále některé příbuzné aspekty v zákoně č.17/1992 Sb., o životním prostředí a v zákoně č. 100/2001Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

⁴³Nepřímá citace (7): HROMAS, Josef a kolektiv. *Myslivost*. Písek: Matice lesnická, 2008,559 stran, ISBN 978-80-86271-00-2.

V praxi se jedná o záměrnou činnost zaměřující se především na:

- Zachování a zlepšování kvality environmentálního prostředí
- Cílená ochrana zvěře proti pytláctví a negativního lidského chování
- Přikrmování zvěře v době nouze
- Veterinární kontroly zdravotního stavu zvěře
- Tvorba vlastních užitných chovu (8)⁴⁴

„Myslivecká péče o zvěř a zachování normovaných stavů zvěře je zcela jednoznačně přikázáno zákonem. Zákon o myslivosti v platném znění definuje v

- *§2 písm. h) právo myslivost jako souhrn práv a povinností. Kodifikovány jsou i povinnosti zvěř cílevědomě chovat a chránit.*
- *§3 odst. 1 – stanoví, že „K zachování všech druhů zvěře v přírodě činí orgány státní správy myslivosti potřebná opatření“*
- *§3 odst. 2 – ukládá uživateli honitby „povinnost zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře, které jsou určeny v rozhodnutí státní správy myslivosti“.*
- *§3 odst. 4 – praví, že „Vyhláška stanoví způsob stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře“.*
- *§36 odst. 2 – ukládá uživateli honitby „ povinnost vypracovat každoročně plán mysliveckého hospodaření“,*
- *§64 odst. 3, písm. c) stanoví postih uživatele honitby pokutou až do výše 200 000 Kč, který nesplní či poruší povinnost zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře, které jsou určeny v rozhodnutí státní správy myslivosti (§3, odst.2).“⁴⁵*

Z hlediska výkonu činností zaměřující se na péči o zvěř v praxi, se jedná především o systémovou součinnost výše zmíněných činností prováděnou MS. Lovecká činnost stojí svou podstatou a zodpovědností nad těmito činnostmi a bude podrobněji specifikován v níže uvedené kapitole.

Přikrmování v době nedostatku potravy v přechodném období je jedna z nejdůležitějších činností. V dnešní době díky centralizaci zemědělské krajiny dochází

⁴⁴Nepřímá citace (8) ČERVENÝ, Jaroslav a kol. *Encyklopedie myslivosti.*, str. 23-24., 1.vyd. Praha: Ottovo nakladatelství – Cesty, 2004, 591 s. ISBN 8071819018

⁴⁵FREUEREISEL, Josef. *Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti.* 23 strana, 1.vyd. Praha: Druckvo, spol. s.r.o. – Myslivost pro praxi., 2010., 155 str. ISBN 978-80-904417-6-7

k rušení živých plotů, remízů a úhorů, kde zvěř v době kdy jsou pole holá, našla potravu. K příkrmování slouží přesně určená místa, kde se staví stavby a konstrukce na podávání krmiva.(9)⁴⁶

Pečování o zvěř ve střetu s lidskou činností je v dnešní době jedna z nejdůležitějších priorit. Ochránit zvěř potažmo prostředí před negativními následky lidského faktoru. Mezi hlavní problémy patří:

- Zemědělská výroba: blokace půdy, likvidace mezí, úprava vodních toků, zavlažování, pracovní technologie, monokulturní hospodaření, mechanizace, chemizace
- Lesní výroba: změny druhové skladby porostů, změny, prostorové, moderní technologie těžby
- Člověk: škody způsobené záměrně, z nevědomosti či lhostejnosti, pytláctví, motorismus, vypalování trávy a keřů- Těžební průmysl: změny krajiny,(10)⁴⁷

6.2 Hospodaření se zvěří

*„Význam myslivosti lze dnes spatřovat v nutném obhospodařování (managementu) populací zvěře a v umělém vytváření přírodní rovnováhy v uměle pozměněné krajině. Bohužel je tento hlavní smysl současné myslivosti sice neustále proklamován, ale prozatím není dostatečně chápán. Většinou je obsah termínů jako např. „trvale udržitelné využívání biologické rozmanitosti (biodiverzity)“ nebo „rozumné využívání obnovitelných přírodních zdrojů“ stále vzdálený. Přitom nejde o nic jiného než o rozumné, k přírodě šetrné provádění myslivosti“.*⁴⁸

Myslivost potažmo MS, které samotné činnosti vykonávají v oblasti hospodaření se zvěří, by měli volit takové hospodaření, které je pro biodiverzitu to nejméně škodlivé, ale bez fyzického zásahu hospodáře (myslivce) se v dnešní situaci stavů zvěří nelze obejít.

⁴⁶Nepřímá citace (9): RAKUŠAN, Ctirad a kol. Základy myslivosti. 1.vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1979, 352stran. ISBN 071097904/55

⁴⁷Nepřímá citace (10) ŽALMAN, Vladimír. Základy mysliveckého chovu, péče a ochrany zvěře. 2.vyd. Boskovice:Albert, 1997. 128 stran. ISBN 8085834472

⁴⁸ČERVENÝ, Jaroslav a kol. Encyklopedie myslivosti. Str. 434, 1.vyd., Praha: Ottovo nakladatelství – Cesty, 2004, 591 stran. ISBN 8071819018

6.2.1 Lov zvěře

Je velmi specifická a zodpovědná činnost, kdy členové Mysliveckých sdružení, ale i jiné subjekty vykonávající právo myslivosti, se střetávají se střelectvím potažmo se střelnými zbraněmi.

„Lovem je završena soustavná péče myslivců o zvěř. V dnešní době však lov provázejí mnohá omezení. Řada účinných a dříve oblíbených způsobů lovu je zakázána. Výrazně se snížil počet lovných druhů a u spárkaté zvěře platí přísná kritéria chovnosti.“⁴⁹

Z hlediska legislativy je lov a hospodářské aspekty s lovem spojen upraveny v zákoně o myslivosti 449/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Například §39 - §48 tedy v hlavě III ale i v dalších částí zákona.

Příklad výčtu zákona o povolení lovu ve zvláštních případech. Snížení stavu zvěře nebo zrušení chovu v dané honitbě.

„Vyžaduje-li zájem vlastníka, popřípadě nájemce honebních pozemků nebo zájem zemědělské nebo lesní výroby, ochrany přírody, anebo zájem mysliveckého hospodaření, aby počet některého druhu zvěře byl snížen, orgán státní správy myslivosti povolí, popřípadě uloží uživateli honitby příslušnou úpravu stavu zvěře.“

Nelze-li škody působené zvěří snížit technicky přiměřenými a ekonomicky únosnými způsoby, uloží orgán státní správy myslivosti na návrh vlastníka, popřípadě nájemce honebního pozemku nebo na návrh orgánu ochrany přírody nebo orgánu státní správy lesa snížení stavu zvěře až na minimální stav, popřípadě zruší chov druh zvěře, který škody působí.“⁵⁰

7. Historie vzniku myslivosti a mysliveckých organizací

Historie myslivosti je ve svých počátcích pevně spjatá s počátky mysliveckých organizací. Tato kapitola je svým rozsahem velice náročná, proto se zde bude jednat o

⁴⁹ČERVENÝ, Jaroslav a kol. *Encyklopedie myslivosti*. Str. 440, 1.vyd., Praha: Ottovo nakladatelství – Cesty, 2004, 591 s. ISBN 8071819018

⁵⁰§39Hlava III. Zákon č. 449/1990 Sb. O myslivosti ve znění pozdějších předpisů

stručné obeznámení problematiky daného tématu. Především je zde kladen důraz na historii vzniku mysliveckých organizací, potažmo Mysliveckých sdružení.

7.1 Historie myslivosti obecně

Počátky myslivosti se objevují s počátky lovu v paleolitu, kdy lov patřil k hlavním zdrojům obživy. V neolitu, kdy se rozvíjí počátky zemědělství a domestikace, začíná lov mít druhotný význam a začíná se objevovat „péče o zvěř“.⁵¹(11)

V době feudalismu, kdy se do čela společností dostávají panovníci, kteří vlastní veškerou půdu a také mají výhradní právo lovu (regál). Později bylo ustanoveno v roce 1388 Václavem IV. právo dominikální. Vrchnost nemohla lovit na veškerém území, ale byly jí stanoveny určité okrsky. Lov je v této době spíše kratochvílí, nežli usměrněnou činností. V 13. a 14. století se objevují první systémově ucelené chovy v podobě obor, bažantnic. V roce 1573 vychází nařízení českého sněmu o ochraně a péči o zvěř. V 19. století dochází k většímu přiblížení zájmů lesnictví a nastává odlišná transformace druhové skladby zvěře. Honitby se začínají dělit na vlastní a společenstevní. Dne 7. března 1849 byl vydán říšský zákon o myslivosti č. 154 a bylo zrušeno dominikální výsadní lovecké právo a právo myslivosti bylo spojeno s vlastnictvím půdy.

Jeden z nejdůležitějších milníků myslivosti je vznik Českomoravské myslivecké jednoty v roce 1923, které pod sebe sjednocuje řadu tehdejších organizací. V roce 1945 vychází zákon o myslivosti č 225/1947 Sb., kde dochází k sjednocení mysliveckého práva. Změna vlastnických poměrů nastala v roce 1962, kdy byl vydán nový zákon o myslivosti č. 23/1962 Sb., kde se odloučily výkon práva myslivosti od vlastnictví honebních pozemků. Právo myslivosti bylo v té době dáno do rukou státním organizacím: státní statky, státní lesy, zemědělské subjekty, které pronajímali honitby Mysliveckým sdružením. Dále probíhaly určité transformační změny. Po osamostatnění ČR v roce 1992 byl název Český myslivecký svaz změněn na Českomoravskou mysliveckou jednotu (ČMMJ) a prvním předsedou se stal Prof. Ing. Josef Hromas.Csc.(12)⁵²

⁵¹Nepřímá citace (11): VACH, Miloslav a kol. *Myslivost*. 1.vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 1997. 502 s. ISBN 8090177514,

⁵²Nepřímá citace (12): ČMMJ, *Historie lovu a myslivosti*, on-line [14. 2. 2013] dostupný z <http://www.cmmj.cz/Charakteristika-organizace/Historie-lovu-a-myslivosti.aspx>

7.2 Vznik mysliveckých sdružení

Od počátků lovu se tvořily skupiny lovců, které spolupracovaly při štvání zvěře. Samotná transformace v celky z dnešního pohledu myslivecké sdružení dochází až ve středověku.(13)⁵³

„Prvním známým mysliveckým spolkem u nás byla Myslivecká bratrská pokladna (Lovecké bratrstvo) v Hluboké nad Vltavou. Založena již v roce 1699. První spolek sdružující i myslivce ze záliby byl Pražský lesnický spolek Hubertu, založený v Brně až v roce 1881, který následující rok rozšířil svou činnost na celou zemi. Do 1. světové války u nás vzniklo velké množství spolků různého zaměření a různé působnosti. V roce 1923 byla v České Třebové ustanovena celostátní organizace Československá myslivecká jednota (ČSMJ). Vznikla z pěti velkých spolků, jimiž byly: Ústřední spolek pro ochranu honby a chov loveckých psů Čechách, Lovecko-kynologický spolek pro Moravu a Slezsko, slovenský Zváz polovníckých ochranných združení, Spolek přátel myslivosti v Tišnově a Lovecký klub v Českých Budějovicích. Během následujícího roku se k ČSMJ přidaly i další spolky.“⁵⁴

Za okupace došlo ještě k několika transformacím a změnám názvu.

„Po roce 1946 se vrátil původní název, ale členství v ČSMJ se stalo povinným pro všechny myslivce. Myslivci na Slovensku byli organizováni ve Zväzu polovníckých ochranných združení (SPOZ). V roce 1961 byla jako společenská organizace ČSMJ sloučena se SPOZ a jako jednotná celostátní organizace Československý myslivecký svaz (ČSMS) a Slovenský polovnícky zväz (SPZ).“⁵⁵

Když došlo k rozdělení federace a vznikla ČR, došlo k úpravě názvu na Českomoravskou mysliveckou jednotu (ČMMJ). Dochází také k zrušení zákona o povinném vstupu všech mysliveckých organizací do ČMMJ. Tím vzniká prostor pro možnosti vzniku nových mysliveckých organizací, a tudíž členství v ČMMJ je dobrovolné.(14)⁵⁶

⁵³Nepřímá citace (13):ČERVENÝ, Jaroslav a kol. *Encyklopedie myslivosti*. 1.vyd., Praha: Ottovo nakladatelství – Cesty, 2004, 591 s. ISBN 8071819018,

⁵⁴ČERVENÝ, Jaroslav a kol. *Encyklopedie myslivosti*. Str. 54, 1. vyd., Praha: Ottovo nakladatelství – Cesty, 2004, 591s. ISBN 8071819018,

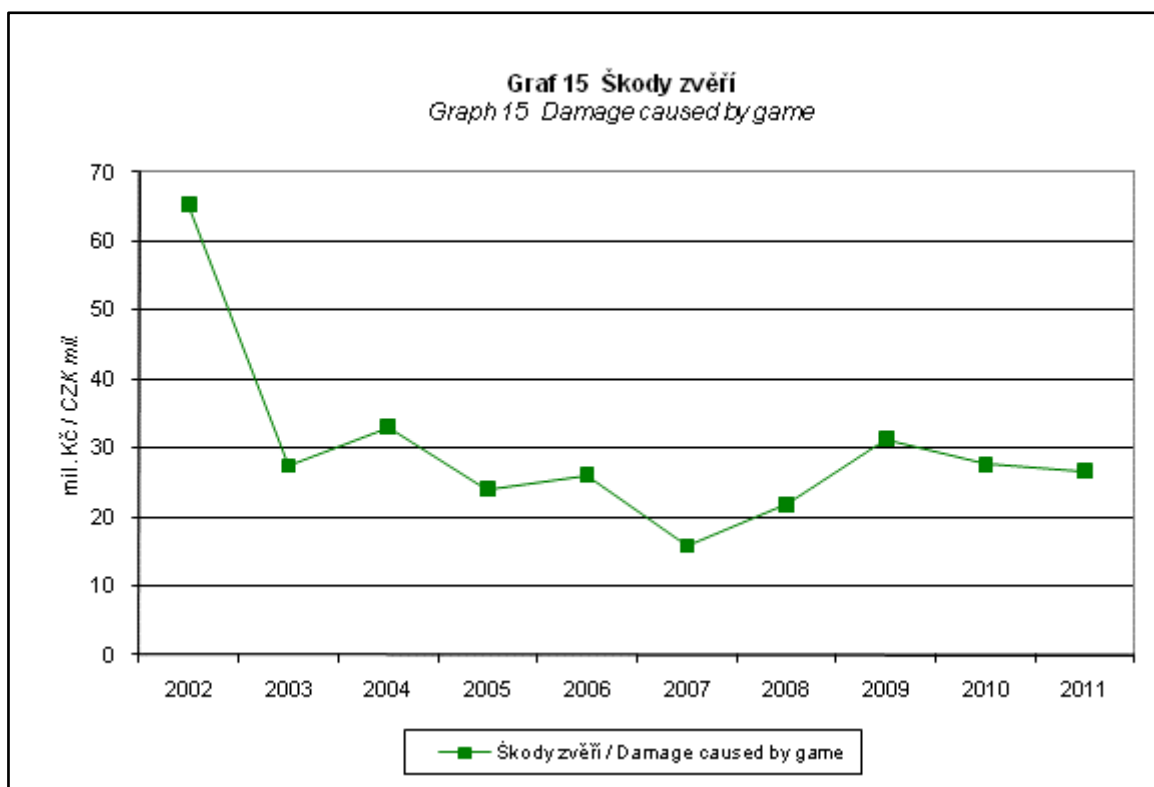
⁵⁵ČERVENÝ, Jaroslav a kol. *Encyklopedie myslivosti*. Str. 434, 1. vyd., Praha: Ottovo nakladatelství – Cesty, 2004, 591s. ISBN 8071819018,

⁵⁶Nepřímá citace (14): ČMMJ, *Historie lovu a myslivosti*, on-line [14. 2. 2013] dostupný z <http://www.cmmj.cz/Charakteristika-organizace/Historie-lovu-a-myslivosti.aspx>

8. Fungování mysliveckého sdružení v praxi – škody zvěří

Při výkonu práva myslivosti v praxi se pronajímatel honitby, potažmo myslivecké sdružení, setkávají s řadou úskalí a problémů, související se zemědělskou činností, s odpovědností vlastníků honiteb, s hospodařením se zvěří v honitbách. Jeden s největších problémů, ne-li ten největší, se kterým se musí myslivecké sdružení potýkat, je problematika škod způsobených zvěří, jak na lesní části honitby, tak na polní části honitby. Toto rozdělení honitby je zde uvedeno záměrně, protože obě tyto části honitby jsou specifické z hlediska problematiky škod zvěře.

Na jedné straně lesní část honitby (v majetku lesů ČR), kde vyčíslování výše škod obecně je legislativně systematizována a na druhé straně škody zvěří na pozemcích soukromých vlastníků, kde řešení této problematiky je méně jednoznačné a založené často na „gentlemanské dohodě“, ale ne vždy se dohody mezi vlastníky pozemků a mysliveckými sdruženími za škody zvěří odpovídajících dosáhne.⁵⁷(15)

Graf 1: Vývoj škod zvěří vyjádřený finančně od roku 2002 do roku 2011 (zdroj: ČSU, [on-line]. [cit. 21. 2. 2013])

⁵⁷Nepřímá citace (15): NOVÁK Rudolf, *Výpočet výše škod na lesních porostech*, 1.vyd, Praha:Myslivost s.r.o. 1997., 84s.

Na grafu číslo 1 je už na první pohled zřejmé, že škody působené zvěří jsou obrovským problémem, kdy nedochází k jejich neustálému usměrňování a snaze je systematicky snižovat, ale v důsledku mnoha vlivů a faktorů se zvyšují a snižují v cyklech (pomineme-li obrovské snížení mezi roky 2002 – 2003, kdy škody spadli z rekordních 68 mil. Kč na úroveň okolo 30 mil Kč.)

8.1 Škody obecně

„Škodou se rozumí majetková újma, která lze vyjádřit v penězích. Nemajetkové újmy (nejdou jednoznačně vyjádřit v penězích) zásadně povahu škod nemají.“⁵⁸

Z obecného hlediska je odpovědnost za danou škodu vyjádřena v §420 občanského zákoníku. Na škody obecně se nahlíží ze dvou pohledů. Z pohledu odpovědnosti za škodu, při které došlo k porušení právního předpisu „zavinění“ nebo z opačného pohledu, kde odpovědnost za škodu je způsobena činností provozního charakteru („za výsledek“).

Škody jsou rozděleny podle jejich dopadu a charakteru na skutečné a ušlý zisk. Při definování škody skutečné dochází k zmenšení majetku poškozeného (např. zničení věci nebo vícenáklady spojené se vznikem, odstraňováním a zjišťováním rozsahu škody). Charakter škody za ušlý zisk je finanční ohodnotitelná újma, kterou mohl postižený dosáhnout při obyčejném běhu událostí nebýt vniku škody (např. maximální zpeněžení kvalitního dříví).⁵⁹(16)

„Škodu (újmu) na lesním porostu je možno definovat jako důsledek působení škodlivého činitele (člověk, zvěř, exhaláty apod.), při kterém může, dojí:

- ke zničení lesního porostu,
- předčasnému zmýcení lesního porostu,
- snížení produkce (výnosu) lesního porostu,
- snížení kvality lesního porostu.

Při odstraňování následků škod (vyklizení zbytků porostu, protierozní opatření, zpřístupnění poškozených porostů, hlídání požářiště) musí vlastník lesa často vynakládat

⁵⁸NOVÁK Rudolf, *Výpočet výše škod na lesních porostech*, Str6, 1.vyd, Praha:Myslivost s.r.o. 1997., 84stran.

⁵⁹Nepřímá citace (16): NOVÁK Rudolf, *Výpočet výše škod na lesních porostech*, 1.vyd, Praha:Myslivost s.r.o. 1997., 84 s.

*další finanční prostředky. I tyto náklady jsou škodami skutečnými, jsou předmětem náhrady a je nutno je kvantifikovat.*⁶⁰

8.2 Legislativa spojená s problematikou škod zvěří

Problematiku odpovědnosti za škody zvěří v dané honitbě nese pronajímatel honitby ve většině případů myslivecké sdružení. Tato odpovědnost za škody zvěří je dána v zákoně 499/2001Sb. o myslivosti a obecně se problematikou škod zabývá zákon č. 40/1964 Sb. občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 289/1995 Sb. lesní zákon a dále je tato problematika specifikována ve vyhlášce Ministerstva zemědělství č.55/1999Sb.

„Uživatel honitby je povinen hradit:

1. škodu, která byla v honitbě způsobena při provozování myslivosti na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě nebo lesních porostech

*2. škodu, kterou v honitbě na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě, ovocných kulturách nebo na lesních porostech způsobila zvěř“.*⁶¹

Vykonává-li právo myslivosti sdružení, ručí jeho členové za závazek k náhradě škody společně a nerozdílně.⁶²(17)

*Škody způsobené zvěří, která unikla z obory, je povinen hradit uživatel obory. Uživatel obory se zproští odpovědnosti tehdy, prokáže-li, že uniknutí zvěře bylo umožněno poškozením ohrazení obory neodvratitelnou událostí nebo osobou, za niž neodpovídá.*⁶³

„Opatření k zábraně škod působených zvěří. Vlastník, popřípadě nájemce honebního pozemku činí přiměřená opatření k zabránění škod působených zvěří, přičemž však nesmí být zvěř zraňována. Stejná opatření může učinit se souhlasem vlastníka honebního pozemku uživatel honitby. Ustanovení zvláštních právních předpisů 26

⁶⁰NOVÁK Rudolf, Výpočet výše škod na lesních porostech, Str6, 1.vyd, Praha: Myslivost s.r.o. 1997, 84stran.

⁶¹§52Hlava VII. Zákon č. 449/1990 Sb. O myslivosti ve znění pozdějších předpisů

⁶²Nepřímá citace (17):Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶³§52Hlava VII. Zákon č. 449/1990 Sb. O myslivosti ve znění pozdějších předpisů

*ukládající vlastníkům, popřípadě nájemcům honebních pozemků provádět opatření k ochraně před škodami působenými zvěří nejsou dotčena.*⁶⁴

Uplatnění nároků

„(1) Nárok na náhradu škody způsobené zvěří musí poškozený u uživatele honitby uplatnit:

1. u škody na zemědělských pozemcích, polních plodinách a zemědělských porostech do 20 dnů ode dne, kdy škoda vznikla

2. u škod na lesních pozemcích a na lesních porostech vzniklých v období od 1. července předcházejícího roku do 30. června běžného roku a do 20 dnů od uplynutí uvedeného období.

(2) Současně s uplatněním nároku na náhradu škody způsobené zvěří vyčíslí poškozený výši škody. Na polních plodinách a zemědělských porostech, u nichž lze vyčíslit škodu teprve v době sklizně, ji poškozený vyčíslí do 15 dnů po provedené sklizni.

*(3) Poškozený a uživatel honitby se mají o náhradě škody způsobené zvěří dohodnout. Pokud uživatel honitby nenahradí škodu do 60 dnů ode dne, kdy poškozený uplatnil svůj nárok a vyčíslil výši škody, může poškozený ve lhůtě 1 měsíce uplatnit svůj nárok na náhradu škody u soudu. Nárok na náhradu škody způsobené zvěří zaniká, nebyl-li poškozeným uplatněn ve lhůtách uvedených v odstavcích 1 až 3.*⁶⁵

8.3 Výpočet výše škod - legislativa

Při řešení problematiky a konečné odpovědnosti výše škod zvěří na majetku musí být vždy jasno majetkoprávní aspekty, kde jedné straně stojí soukromí vlastníci pozemků (lesa a polí) a na druhé straně státní majetek lesů ČR. Znalci, pracovníci lesní správy, ale i soukromí vlastníci ohodnocují škody zvěří na majetku, se z velké většiny řídí tabulkovými hodnotami vypracovanými odborníky a schválenými řídicími orgány.

„Po uplatnění zákona č. 499/2001Sb., o myslivosti, již nerozhoduje o náhradě škody v případě neshody vlastníka lesa s uživatelem honitby rozhodčí komise, ale soud. Je proto v zájmu obou stran se na výši škod neprodleně dohodnout, dokud je poškození ještě

⁶⁴ §53Hlava VII. Zákon č. 449/1990 Sb. O myslivosti ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ §55Hlava VII. Zákon č. 449/1990 Sb. O myslivosti ve znění pozdějších předpisů

jednoznačně identifikovatelné, neboť pozdější soudní řízení může být velmi zdlouhavé a nákladné.

K usnadnění těchto jednání je možné využít předloženou příručku, jejíž tabulky jsou pro nejčastěji se vyskytující škody sestaveny z ustanovení zákona č. 449/2001Sb., o myslivosti, hodnot vyhlášky Mze č.55/1990 Sb, o způsobu výpočtu výše újmy nebo škody způsobené na lesích, vyhlášky Mze č. 82/1996 Sb., o genetické klasifikaci, obnově lesa, zalesňování a o evidenci při nakládání se semeny a sazenicemi lesních dřevin, růstových a taxačních tabulek hlavních dřevin ČR a růstových tabulek méně významných dřevin ČR“.⁶⁶

V praxi se dle tabulkového hodnocení u lesního porostu především sleduje druh dřeviny, cílový hospodářský soubor, věk v letech, absolutní výšková bonita, výše škody ze zničení 1. sazenice v Kč, zakmenění, maximální počet uplatněných poškozených sazenic na 1 ar, období vzniku poškození kůry, obmýtí v letech, výše škody za snížení kvality 1 stromu v Kč. (18)⁶⁷

Pro každou dřevinu platí jiné tabulkové částky a koeficienty, a také záleží na věku stromu (sazenice, vzrostlý strom), na druhu škody a dalších aspektech.

8.4 Škody zvěře

„V ekologicky stabilním ekosystému jsou zvěř a prostředí v harmonicky vyváženém stavu a působení zvěře na prostředí je většinou kladné. Při nepřirozeně vysoké populační hustotě zvěře však dochází k neúměrnému tlaku na prostředí. Ten vede až k závažným poškozením prostředí a konečně i k ekonomickým ztrátám v lesním a zemědělském hospodaření. Hospodářské škody se však objevují i na pozemních stavbách“.⁶⁸

Mezi nejvíce problematické škody, které způsobuje zvěř, patří: okus, loupání, ohryz a vytloukání.

Okus je poškození sazenic a semenáčů, kde dochází k poškození části rostlin okusováním zvěří, hlodavci nebo domácími zvířaty. K této devastaci rostlin dochází

⁶⁶KUBŮ Miroslav, *Příručka pro výpočet škod zvěří na jednotlivých sazenicích, stromcích z náletu a stromech* str. 1, vyd.1, Lesnická práce, s.r.o., r. 2002 52stran, ISBN 80-86386-23-6

⁶⁷ **Nepřímá citace (18):**KUBŮ Miroslav, *Příručka pro výpočet škod zvěří na jednotlivých sazenicích, stromcích z náletu a stromech*, vyd.1, Lesnická práce, s.r.o., r. 2002 52stran, ISBN 80-86386-23-6

⁶⁸ČERVENÝ, Jaroslav a kol. *Encyklopedie myslivosti*. Str. 429, 1vyd., Praha: Ottovo nakladatelství – Cesty, 2004, 591 s. ISBN 8071819018

v zimních měsících, kdy je potravy nedostatek, ale i v jiné části roku dojde-li k přemnožení zvěře a zvěř je nucena právě k okusu. Nejvíce postiženou dřevinou v ČR okusem je dub v ČR. Škody způsobené okusem jsou děleny do jednotlivých stupňů podle rozsahu poškození dřeviny.

- 1. stupeň: Dochází k přehryzu hlavního výhonu, boční výhon je schopen další růstu bez omezení.
- 2. stupeň: Dochází k odstranění výhonu rostliny výhonů rostliny, zastavení růstu.
- 3. stupeň: Dochází k uhryznutí rostliny nad kořeny. Vznik pahýlu.⁶⁹(19)

Škody vytloukáním jsou specifické poškození rostliny, kde dochází poškození kůry spárkatou zvěří parožím. Zvěř parožím tluče a tře se o kmeny stromů, a tím se zbavuje lýčí a vyzrálého paroží. V některých případech je kůra stromu tak poškozená, že v daném místě napadne strom dřevokazná houba a postupně dochází k zániku stromu. Nejoblíbenější dřevinou pro vytloukání spárkatou zvěří je smrk a modřín. Loupání a ohryz jsou škody, které zvěř působí především v době potravinového nedostatku v zimních měsících, kdy zvěř strhává kůru a lýko. Zvěř si také tímto způsobem značkuje teritorium, ale i doplňuje poměr živin v těle. Škody na porostech způsobené loupáním jsou charakteristické plošným strháváním kůry a lýka z lesních porostů v období vegetace. Na loupání se nejvíce podílí jelení zvěř, která je v tomto směru nejlépe fyziologicky „vybavená“.⁷⁰(20)

Ohryzem je označena škoda na kmeni stromu, kde jsou výrazně vidět stopy po zubech zvěře. K tomuto poškození dochází v období vegetačního klidu především v zimních měsících v období potravinové nouze, kdy zvěř nemá jinou alternativu. Škody na lesní vegetaci ohryzem způsobují především jelen evropský, srnec obecný, muflon, jelen sika a další druhy lesní zvěře spadající pod přežvýkavé sudokopytníky.⁷¹(21)

⁶⁹ Nepřímá citace (19): JELÍNEK, Roman. *ŠKODY ZVĚŘÍ: PŘEDCHÁZENÍ ŠKOD NA ZEMĚDĚLSKÝCH PLODINÁCH A LESNÍCH POROSTECH*. Myslivost. 2007, č. 3, s. 5-9

⁷⁰ Nepřímá citace (20): JELÍNEK, Roman. *ŠKODY ZVĚŘÍ: PŘEDCHÁZENÍ ŠKOD NA ZEMĚDĚLSKÝCH PLODINÁCH A LESNÍCH POROSTECH*. Myslivost. 2007, č. 3, s. 5-9.

⁷¹ Nepřímá citace (21) JELÍNEK, Roman. *ŠKODY ZVĚŘÍ: PŘEDCHÁZENÍ ŠKOD NA ZEMĚDĚLSKÝCH PLODINÁCH A LESNÍCH POROSTECH*. Myslivost. 2007, č. 3, s. 5-9.

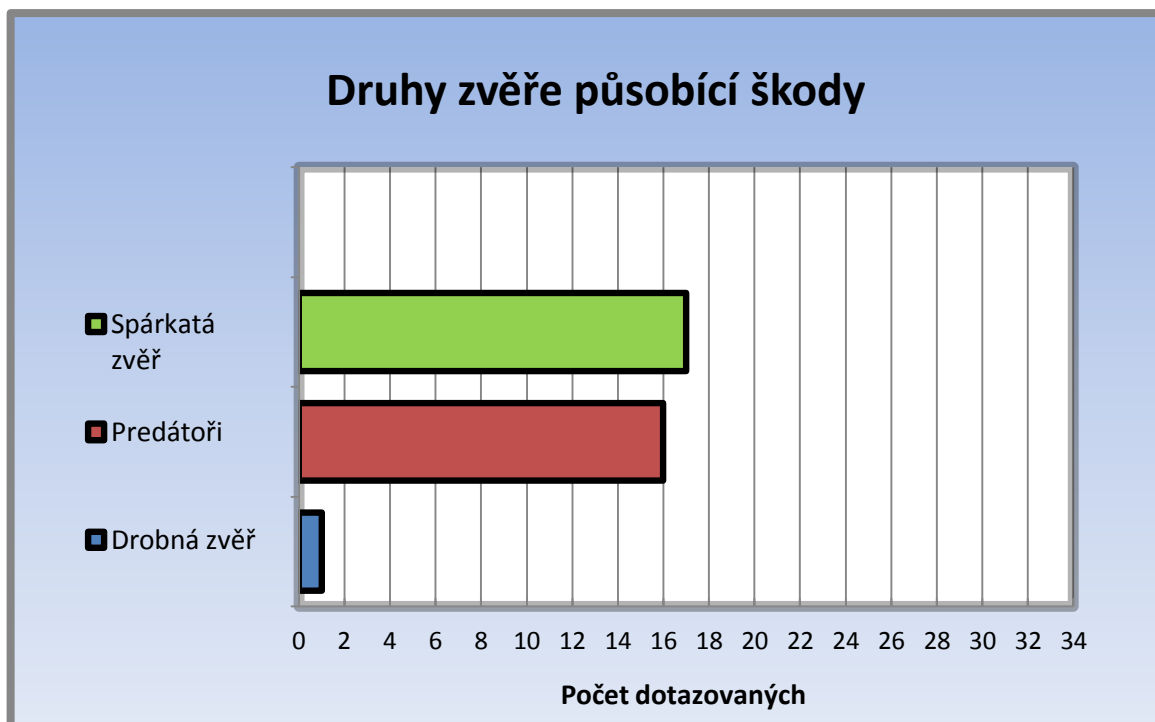
9. Vlastní práce – analýza škod zvěří

Autor ve vlastní části práce analyzuje a řeší problematiku škod zvěří z pohledu mysliveckého sdružení, ale i osob přímo zainteresovaných do vztahů týkající se škod zvěře, pomocí souhrnu otázek v dotazníkovém šetření. V dotazníku jsou otázky přímo usměřované ke konkrétní problematice týkající se škod. Autor otázky samostatně vyhodnocuje a reflektuje pomocí grafického znázornění, ale i v souhrnu poznatků získaných informací z dotazníkového výzkumu nalézá určitá řešení problematiky.

Dotazníkový průzkum byl proveden na vzorku 34 osob, přičemž 14 osob bylo členem mysliveckého sdružení Bučina, 8 osob bylo členy jiného mysliveckého sdružení, 12 osob bylo osloveno z důvodu přímé zainteresovanosti do analyzované problematiky. Dotazníkový průzkum je uveden v přílohách.

9.1 Druhy zvěří nejvíce páchající škody v honitbě mysliveckého sdružení Bučina

Autor primárně zjišťuje a předefinuje druhy zvěře, které se nejvíce zasluhují o škody obecně.

Graf 2: Vyhodnocení otázky z dotazníku týkající se druhu zvěře nejvíce působící škody

Nejvíce problematickými skupinami zvěří, které působí škody dle výsledků šetření, jsou zvěř spárkatá a predátoři. Ke zvěři spárkaté se přiklonilo 17 respondentů a k predátorům 16 respondentům. Pouze jeden respondent uvedl zvěř drobnou jako zvěř nejvíce páchající škody a k otázce dopsal „pouze v lesních školkách“.

Obecně v honitbě mysliveckého sdružení Bučina se za finančně nejnáročnější z hlediska náhrad škod považuje zvěř spárkatá. Tato zvěř působí nejvíce škod, především na zemědělsky obhospodařovaných pozemcích. Predátoři potom působí škody především na zvěři. Kdy v důsledku jejich činnosti dochází v honitbě MS Bučina k úbytku zvěře drobné a s tím spojené hospodářské problémy, kdy se hospodářský subjekt stavy snaží uměle zvyšovat a to je finančně náročné.

9.2 Druhy spárkaté zvěře, které se nejvíce podílí na škodách ve sledované honitbě

Po vyhodnocení předchozí otázky průzkumu se autor snažil výsledky podrobněji specifikovat. Dochází k upřesnění nejproblematictějších druhů zvěře.

Graf 2: Vyhodnocení otázky z dotazníku, týkající se druhů spárkaté zvěře nejvíce působící škody

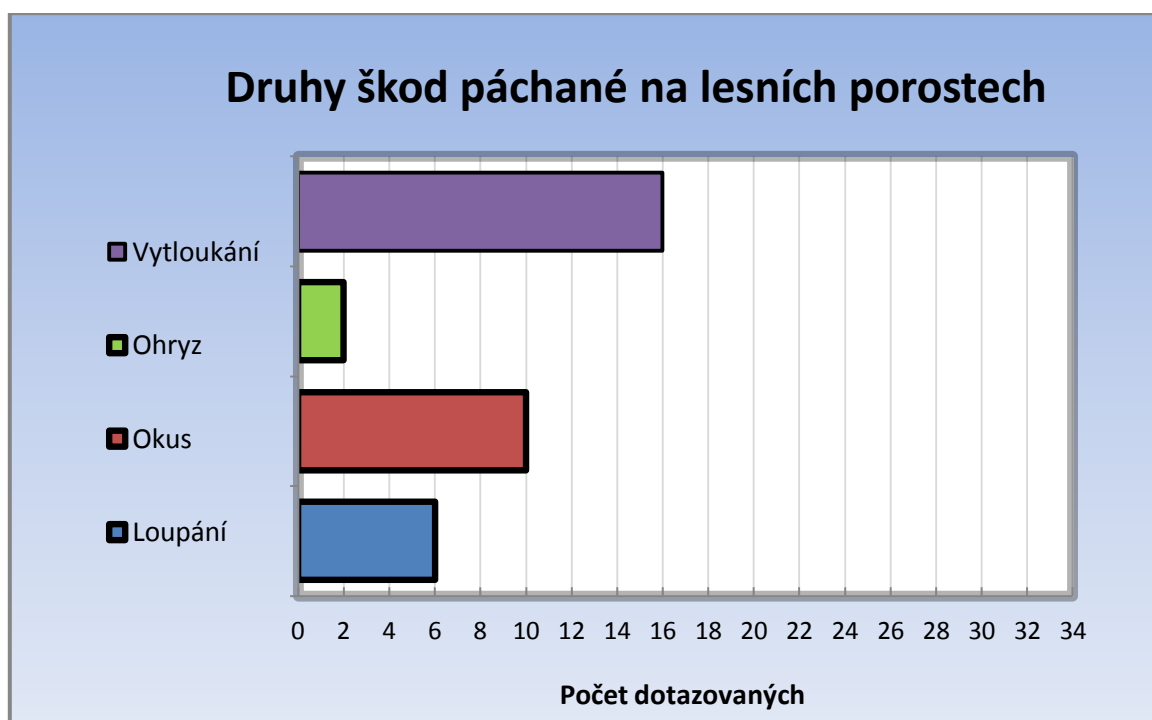
Výsledek šetření ukázal, že z drtivé většiny se na škodách, jak v lesích, tak na hospodářských pozemcích ve sledované honitbě podílí zvěř černá. Jak je z grafického znázornění zřejmé, 30 respondentů zvolilo zvěř černou, což je 88% ze všech zúčastněných respondentů. Pouze 3 hlasy dostala zvěř parohatá a 1 respondent zvolil zvěř rohatou. Zvěř černá, neboli divoká prasata působí ve sledované honitbě největší množství škod ze zvěře spárkaté. Tento problém je ale velice obtížně řešitelný z hlediska snižování stavů této zvěře. Černá zvěř má velice rozsáhlý akční rádius a při nedostatku potravy překonává rozsáhlé vzdálenosti. Tato migrace je jenom jeden z řady problémů.

Někteří respondenti také k této otázce připisovali ke zvěři černé do závorky kukuřice. Černá zvěř v této zemědělské plodině působí největší škody, které jsou ale velice těžko zjistitelné a vyjdou na venek většinou až při sklizni kukuřice, velmi pozdě po době, kdy škoda byla způsobena.

Tato problematika je pro tuto sledovanou honitbu typická a nejvíce diskutovaná. Z pozice finanční náhrady škod, které v některých případech dosahují desetitisícových částek, zatěžuje velmi výrazně tato problematika finanční situaci mysliveckých sdružení. Na druhou stranu černá zvěř v této plodině je velice obtížně regulovatelná.

9.3 Škody páchané zvěří na lesních porostech ve sledované honitbě

Autor charakterizuje na základě výsledku dotazníkového šetření zásadní škody působené zvěří na lesních porostech.

Graf 3: Druhy škod páchané zvěří na lesních porostech ve sledované honitbě.

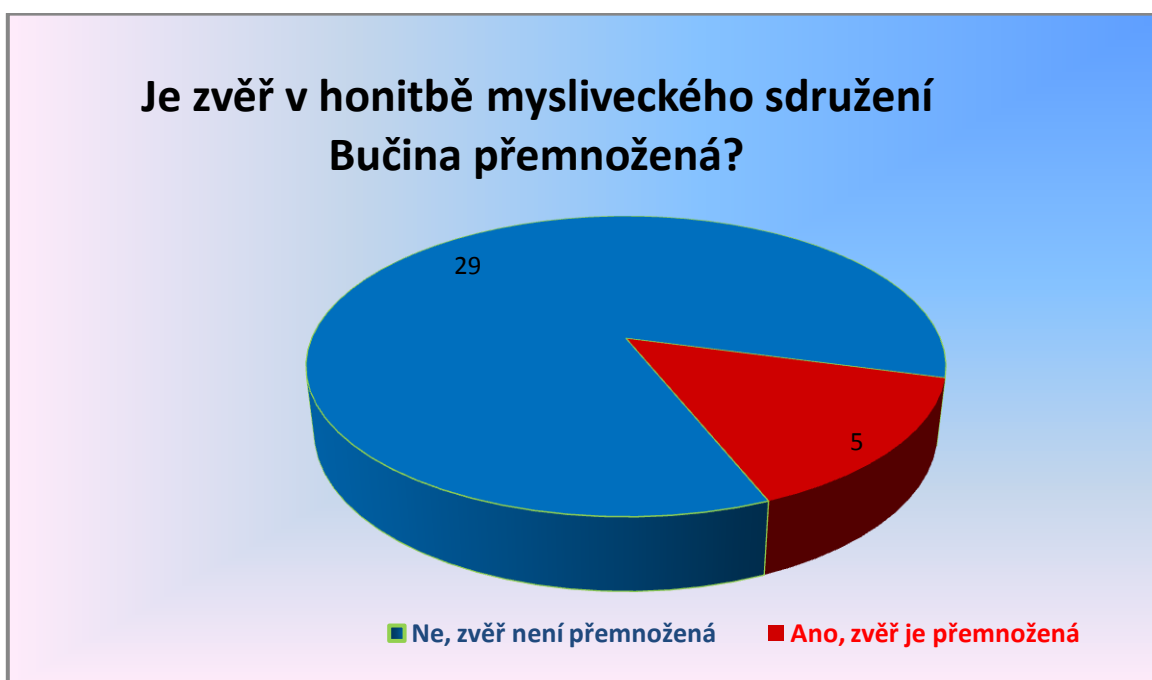
Autor práce analyzoval 4 nejproblematictější škody, které působí zvěř na lesním ekosystému. Z grafu 3 je jasně vidět, že dle výsledků šetření nejproblematictější činností působenou zvěří je vytloukání paroží o části stromu. K této škodě se přiklání 16 dotazovaných, což je 47% ze všech dotázaných, k ohryzu se přiklání 2 respondenti. Oba dva respondenti dopsali do dotazníkového šetření, že k této škodě dochází především u nových kultur. Škodu působenou okusem zvolilo 10 respondentů tedy 29% dotázaných. Loupání jako specifickou škodu působenou strháváním kůry a lýka spárkatou parohatou zvěří zvolilo 6 respondentů tedy 17,7% ze všech respondentů.

Reálné šetření dochází k závěru, že nejtragičtějším pro lesní porosty je kombinace těchto škod a systematická likvidace těmito škodami lesní ekosystém. Samotné vysvětlení

a definice těchto škod působených zvěří na lesní ekosystémy je definována v předešlé části práce.

9.4 Přemnožení stavů zvěří ve sledované honitbě

Tato část vlastní práce z výsledků šetření zjišťovala komplexní situaci týkající se stavů zvěře ve sledované oblasti.

Graf 4: Zjištění stavu zvěře v dané sledované honitbě.

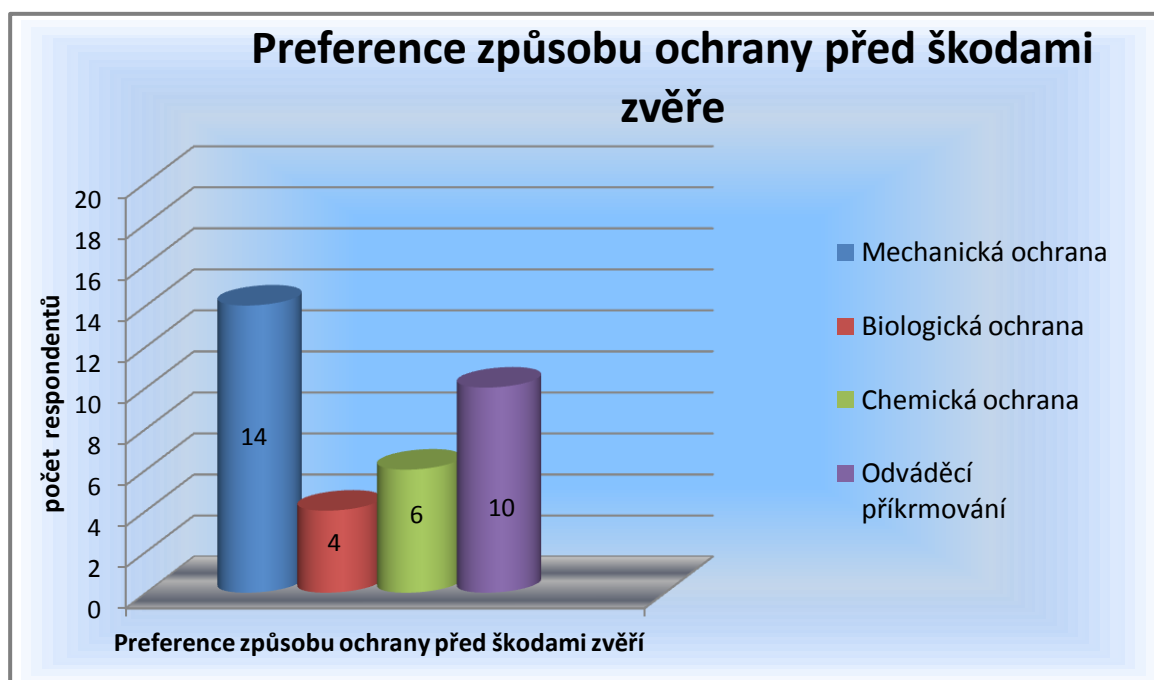
Tento graficky znázornění výsledek šetření znázorňuje mínění respondentů týkající se celkové situace zvěře ve sledované honitbě. Výsledek šetření jasně znázorňuje, že 29 respondentů z celkového počtu 34 míní, že zvěř ve sledované honitbě přemnožena není. Pouze 5 respondentů odpovědělo, že zvěř v dané honitbě přemnožena je. Výsledkem je, tedy 85% všech respondentů odpovědělo že, zvěř přemnožena není, k 15% opačného názoru.

Závěr tohoto šetření musí být brán s určitou rezervou, jelikož nelze lesní zvěř brát jako stádo krav v ohrazené ploše. Zvěř neustále migruje a mění trvání svého pobytu v jednotlivých honitbách. Především tuto podmínku splňuje zvěř černá, o které bylo již výše zmíněno. Také musí být brán v potaz, že dotazník především byl vyplněn členy

mysliveckých sdružení, kteří jsou za tuto problematickou činnost přímo odpovědní. V celkovém hodnocení se dá říci, že zvěř ve sledované honitbě přemnožena není, ale určité asymetrické výkyvy z hlediska pohybu a trvání černé zvěře tento závěr narušují.

9.5 Způsoby ochrany před škodami

Tato část šetření řeší otázku samotného předejití před případnými škodami. Kde respondenti vybírali z uvedených způsobů ochrany, před škodami.

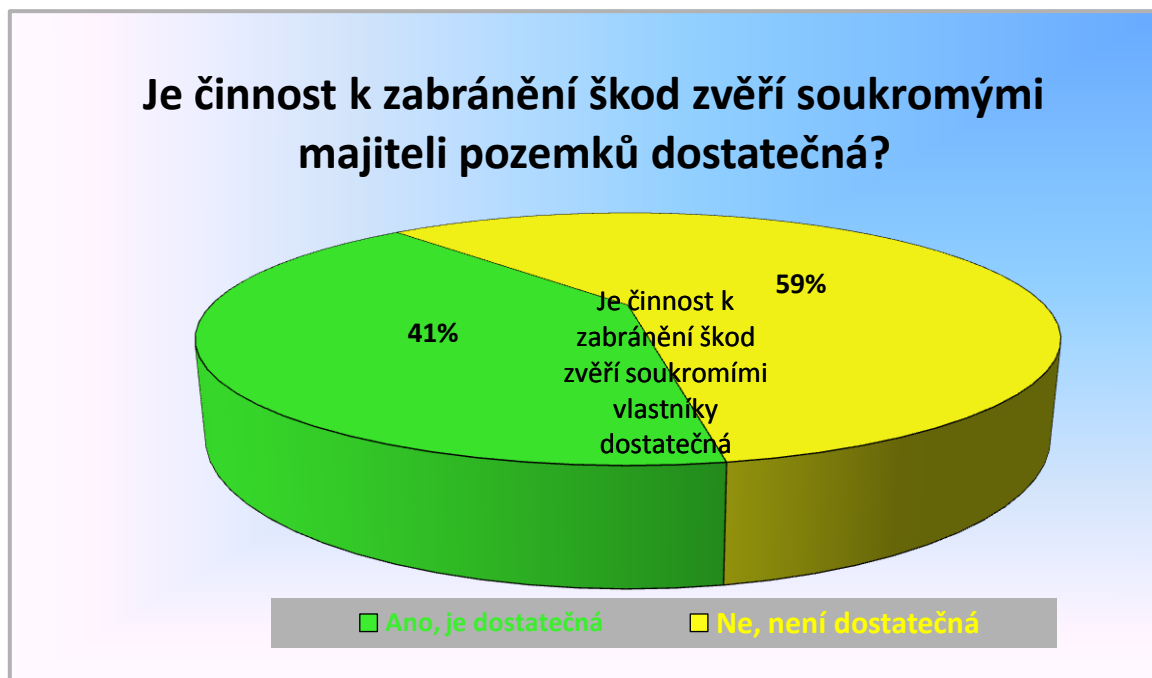

Graf 5: Způsoby ochrany před škodami zvěře

O způsobech zabránění samotné škody se dle vzorku respondentů rozhodlo takto. 14 respondentů upřednostňuje mechanickou ochranu tedy 39%, která spočívá v samotném fyzickém zabránění proniknutí zvěře k místu působení škody (oplocení, stavba školek, ochrana kmenů, atd...). Druhá nejvíce respondenty preferovaná ochrana je odváděcí příkrmování. Pro tuto variantu se rozhodlo 10 respondentů tedy 28%. Chemická ochrana, která patří k rozšířené mezi zemědělskými subjekty, byla označena 6 respondenty tedy 18%. Biologickou ochranu upřednostňují 4 respondenti tedy 12% ze všech dotázaných. U biologické ochrany se v dotazníkovém šetření objevilo doplnění, že je již dostatečně plněna.

9.6 Zabránění před škodami zvěří majiteli soukromých pozemků ve sledované honitbě

Tato část práce analyzuje s pohledu vzorku respondentů, jestli se majitelé soukromých pozemků snaží škodám na svých parcelách zabránit.

Graf 6: Analýza zdali je činnost k zabránění škod zvěří soukromými majiteli pozemků dostatečná.

Z výsledků analýzy činností k zabránění škod zvěří soukromím vlastníky vyplývá, že 41% dotázaných odpovědělo ano, činnost k zabránění škod je dostatečná, což je 14 osob a 59% dotázaných volilo možnost druhou tedy ne, činnost není dostatečná, což je 20 osob. Celkově z toho grafického znázornění vyplývá, že majitelé pozemků by měli více dbát na problematiku vlastního působení v otázce působení škod zvěří a nenechávat to pouze na myslivecké sdružení jako subjektu obhospodařující danou honitbu potažmo zvěř.

9.7 Možnosti legislativy v problematice regulace stavů zvěře

Tato část práce konkrétně analyzuje otázku týkající se, zda legislativa umožňuje cíleno regulaci stavů zvěře.

7: Znáznornění výsledků šetření k otázce zdali umožňuje stávající lesnická a myslivecká legislativa účinnou regulaci stavů zvěře

Tato část dotazníkového šetření byla zaměřena na problematiku týkající se legislativy, zda umožňuje dostatečnou regulaci stavů zvěře. Tento problém se opírá o vymezení norem, které jsou stanovovány orgány lesní správy pro jednotlivé honitby. V tomto případě normy stanovené pro sledovanou honitbu. 24 respondentů se vyjádřilo, že zákonné normy jsou dostatečné pro regulaci stavů zvěře sledované honitby. Opačnou odpověď volilo 6 respondentů, tedy že myslivecká a lesnická legislativa neumožňuje dostatečnou regulaci a 4 osoby do dotazníkového výzkumu neuvedli nic. K neuvedení odpovědi vedla nedostatečná znalost problematiky potažmo legislativy. Z výsledků této části šetření je tedy vidět, že legislativa umožňuje v dostatečné míře regulaci zvěře v sledované honitbě

9.8 Změny týkající se legislativy v oblasti podmínek pro snižování stavů zvěře

Tato část vlastní práce se zaměřuje na legislativu spojenou se samotným výkonem myslivosti konkrétně pravidla v oblasti regulace zvěře.

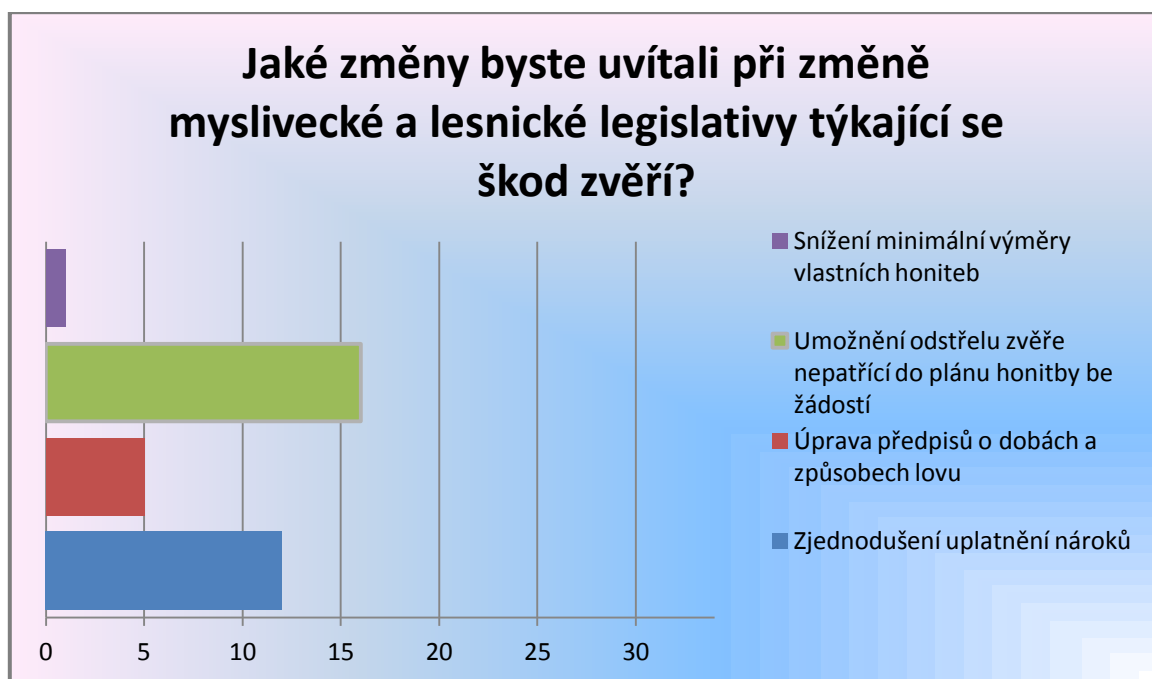

Graf 8: Výsledků šetření týkající se průzkumu, zda by respondenti uvítali zmírnění legislativních podmínek ke snižování stavů zvěře

V této části dotazníkového šetření se respondenti vyjadřovali k otázce legislativy, týkající se zmírnění podmínek, týkající se regulace stavů zvěře. Drtivá většina respondentů 88% je se současnou legislativou v tomto směru spokojena a žádné změny nechce. Zbýlých 12% legislativu v tomto směru obměnit chce.

9.9 Navrhované změny v legislativě týkající se škod zvěří

V této části vlastní práce autor předdefinuje čtyři zásadní otázky týkající se určitých změn v legislativě a následně analyzuje reakce respondentů na tyto předdefinované otázky.

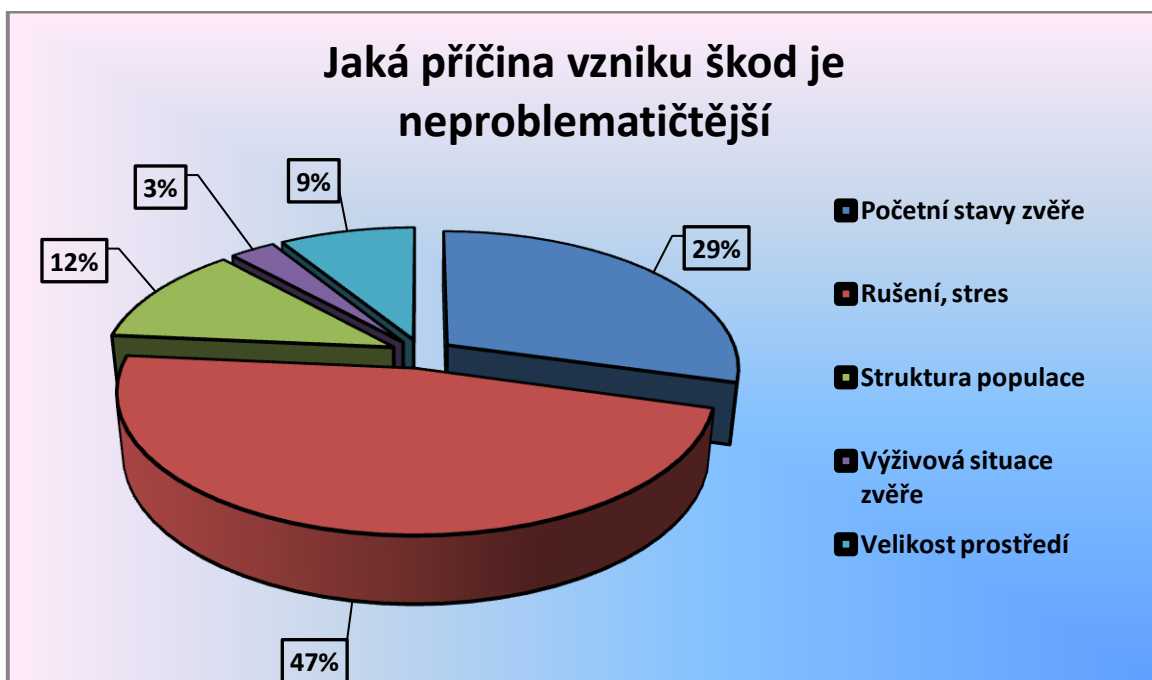
Graf 9: Předdefinované změny týkající se úpravy myslivecké a lesnické legislativy

Autor stanovuje 4 základní otázky ze znalostí, které nabyl při získávání poznatků k tvorbě teoretické části práce. Vymezení otázek: 1. Snížení minimální výměry vlastních honiteb, 2. Umožnění odstřelu zvěře nepatřící do plánu honitby bez žádosti, 3. Úpravy předpisů o dobách a způsobech lovu, 4. Zjednodušení uplatnění nároků na náhradu škod.

Z výsledků dotazníkového šetření vyplívá, že nejvíce respondentů, tedy 16 což je 47% respondentů, se přiklání k umožnění odstřelu zvěře nepatřící do plánu honitby bez žádosti. Ke změnám v legislativě týkající se zjednodušení uplatnění nároků se přiklání 12 respondentů, což je 35% z 34 respondentů. V této otázce autor míní zrychlení legislativního procesu, kterého by mohl dosáhnout zavedením nového orgánu státní správy rozhodčí komisí. Pro legislativní úpravy předpisů a dob lovu jednotlivě zvěře bylo 5 respondentů tedy 15%. Pro změny týkající se rozlohy honitby se vyjádřil pouze 1 respondent.

9.10 Příčiny vzniku neproblematičtějších škod zvěře

Autor v této části vlastní práce analyzuje příčiny, které zvěř nutí ke škodám obecně.

Graf 10: Grafická analýza příčin vzniku nejproblematičtějších škod

Dle výsledků šetření je nejzávažnější problematikou rušení a stres, kterou v dotazníkovém šetření uvedlo 47% respondentů. Druhý nejzávažnější problém je dle 29% respondentů přemnožení stavů zvěře. Struktura populace zvěře se pomyslně dostala na 3. příčku s 12% respondentů, v problematice příčin škod zvěře. Pro příčinu velikosti prostředí se rozhodlo 12% dotazovaných a 3% respondentů uvedli výživovou situaci zvěře, jako příčinu vzniku škod.

Obecně zvěř nereaguje na jednu ojedinělou příčinu, ale na působení mixu více aspektů příčin škod. Vše je také závislé na roční době, která koresponduje s potravinovou situací zvěře.

10. Zhodnocení výsledků vlastního šetření

Zhodnocení výsledků šetření, které bylo prováděno na základně dotazníkové výzkumu, analyzuje a vyvozuje řešení k otázce škod zvěře. Dotazníkový výzkum byl prováděn na konkrétní sledované honitbě. Konkrétně na honitbě mysliveckého sdružení Bučina.

Problematika škod zvěří ve sledované honitbě je zásadní z pohledu finanční stránky věci, kde položka náhrady škod, které jsou způsobeny zvěří, enormně zatěžuje na výdajové stránce rozpočet mysliveckého sdružení. Přičemž, kdyby došlo k zabránění nebo alespoň k částečné regulaci škod, mohli by tyto finanční prostředky být využity k rozvoji mysliveckého sdružení, ale i myslivosti obecně.

Konkrétní výsledky šetření ve sledované honitbě ukázali, že nejproblematictější zvěří působící škody, jak na lesních, tak i na zemědělských pozemcích, je zvěř spárkatá konkrétněji zvěř černá, která škodí především na zemědělských pozemcích potažmo plodinách. Zvěř černá představuje největší problematiku z hlediska škod v kukuřici, kde vytváří nemalé škody, které jsou velice finančně náročné pro MS.

Z hlediska škod v lesních pozemcích opět škody dle výsledků šetření vytváří především zvěř spárkatá. Ke škodám zvěře způsobených v lesních prostorách patří především vytloukání a okus. Tyto škody ničí jak vzrostlé kultury, tak i mladé porosty. U vzrostlých kultur dochází k velké finanční ztrátě z hlediska znehodnocení dřeviny pro další ekonomicky významnější zpracování.

Z dalšího výsledku šetření vyplývá, že stavy zvěře ve sledované honitbě přemnoženy nejsou. To ukazuje na velmi kvalitní hospodaření mysliveckým sdružením se zvěří, ale jak bylo výše uvedeno, stavy zvěře jsou v důsledku velkého rozsahu pohybu zvěře vždy trochu relativní.

Co se týče ochrany před škodami zvěří, výsledky ukazují, že nejlepším řešením by byla určitá kombinace všech způsobů ochrany, aby v konečném součtu došlo k zamezení škod.

Další výsledky průzkumu ukazují, že činnosti k zabránění škod, které činí soukromí vlastníci lesů a polností jsou kvalitní, ale měli by se čím dál tím více využívat. Především v oblasti výsevu plodin, kde může zemědělec rozprostřít výsev pro co nejefektivnější možnosti lovu zvěře.

Dalšími body, které výsledky šetření vyhodnocují, jsou témata zabývající se změnou či novelou myslivecké a lesnické legislativy. Výsledky šetření se shodují v tom, že změna v tomto směru nutná není a platná legislativa je pro tyto záležitosti dostačující a přesná.

Vyhodnocení šetření v bodě, kdy autor sám předefinovává určitá témata, kde je prostor pro možnosti legislativní obměny, vychází, že nejvíce by respondenti uvítali umožnění odstřelu zvěře, jejichž chov není v honitbě plánován bez povolení a pro zrychlení legislativy vychází z výsledků šetření zjednodušení uplatňování nároků na náhrady škod.

Zhodnocení výsledku šetření příčin škod vychází velice nejednoznačně, kde všechny autorem navrhované příčiny mají vliv na škodách zvěře. Nejvíce pak respondenti ukazují na problematiku rušení a stresu.

11. Závěr

Práce se snaží představit a objasnit téma myslivecké sdružení, kde se prioritně zaměřoval na legislativní náležitosti s tématem provázanými. Práce definuje a představuje subjekty, které se s tématem v praxi střetávají, spolupracují nebo jsou mezi nimi určité zákonné vazby. Po prostudování zdrojů k řešení problematiky, ale i ostatních při tvorbě práce získaných informací a materiálů, se v práci dochází k určitým závěrům a řešením problematiky škod zvěří, která je z hlediska fungování mysliveckých sdružení jedním z největších problémů, ne-li ta nejpodstatnější, se kterým se při svém fungování myslivecké sdružení střetává s pohledu řešitelnosti a finanční náročnosti.

Toto téma je řešeno ve vlastní analytické části práce, kde na základě znalostí získaných během tvorby práce je vytvořeno dotazníkové šetření. Toto šetření se skládá z řady konkrétně definovaných otázek k problematice škod zvěře, které byly cíleny na konkrétní územní celek (honitbu) a byly provedeny, na konkrétním vzorku osob s touto honitbou a problematikou obeznámených. Výsledky tohoto šetření byly v práci výše zmíněny v kapitole výsledky šetření. V této části práce, autor nereflektuje výsledky šetření, ale konečné východisko, určité vyhodnocení, jak z tvorby práce nabitých znalostí, tak z výsledků šetření.

Ze závěrů práce vyplývá, že samotná změna v dosud platné legislativě potřebná není a její obměna by velký význam na škody zvěře neměla. Řešení je nalezeno v způsobu předcházení samotných škod, kde se otvírá obrovský prostor pro spolupráci vlastníků pozemků potažmo osob na pozemcích hospodařících s mysliveckým sdružením, kde při vzájemné spolupráci, jak fyzické, tak finanční a určitému vyhovění si navzájem může dojít k razantnímu snížení škod. Konkrétně se poukazuje na mechanické a chemické ochrany, jako jsou pachové ohradníky, fyzické ohrazení pro zvěř nejlukrativnější plodin, dohoda na technice výsevu k umožnění efektivnějšímu lovu, intenzivnější činnost mysliveckého sdružení na území s pro zvěř nepřitažlivějšími plodinami.

I když z výsledků šetření se dochází k zjištění že, legislativní obměna nutná není, tak v jejím zkvalitnění se východisko a řešení nachází. Když už reálná škoda zvěře vznikne, nese za tuto škodu odpovědnost majitel zvěře, potažmo hospodář, u zvěře lesní myslivecké sdružení ve sledované oblasti. Při souhrnném získávání informací a podkladů pro tvorbu práce, se dost často objevovala otázka: „Proč zodpovídají za škody zvěře myslivecká sdružení, když zvěř je státní?“ Ano zvěř je státní, ale zodpovědnost je na subjektu, který zvěř v té dané oblasti „obhospodařuje“, a to je myslivecké sdružení, které ze zvěře má prospěch ve smyslu zisku z ulovené zvěře, ale i to sebou nese určitá negativa v oblasti škod.

Zákon obecně dává přednost domluvě mezi subjektem, kterému byla škoda způsobena a mysliveckým sdružením. Problém nastává, když se mezi sebou subjekty nedohodnou a celou záležitost se posouvá k soudnímu řízení.

Autor jednoznačně vidí řešení v vytvoření konkrétního orgánu státní správy, který by se problematikou vyhodnocování a řešení škod zabýval. Tím pádem by se ulehčilo soudům od těchto řízení. Tento orgán by byl specializován na tuto problematiku, byl by nestranný a tvořený například soudními znalci. Soudní znalci by fungovali operativně a při nahlášení škody by okamžitě problematiku analyzovali, aby se zabránilo pozdějším dohadům. Rozhodnutí tohoto orgánu by mělo váhu soudního rozhodnutí. Tím pádem by došlo k jednoznačnému a definitivnímu rozuzlení, které by mělo právní sílu a bylo by vymahatelné. Vždy ale musí mít přednost dohoda.

12. Seznam zdrojů

12.1 Knižní zdroje

BUKOVANSKÝ, Josef. ČESKÝ MYSLIVECKÝ SVAZ. *Myslivecký řád*. 1. vydání. Praha: ústřední výbor ČMS, 1979, 40 s.

ČECHURA, Vladimír, NOVÁK, Rudolf, VESELÝ, Zdeněk, *Myslivost a právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství ORAC, 2000, 215 s. ISBN 80-86199-12-6

ČERVENÝ, Jaroslav a kol. *Encyklopedie myslivosti*. 1. vydání. Praha: Ottovo nakladatelství – Cesty, 2004, 591 s. ISBN 80-7181-901-8

FEUEREISEL, Josef. *Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti: co stojí myslivost v České republice*. 1. vydání. Praha: Druckvo, 2010, 155 s. Myslivost pro praxi. ISBN 978-80-904417-6-7.

HROMAS, Josef a kolektiv. *Myslivost*. Písek: Matice lesnická, 2008, 559s. ISBN 978-80-86271-00-2

JELÍNEK, Roman. *Škody zvěří: Předcházení škod na zemědělských plodinách a lesních*. Časopis: Myslivost. 2007, č. 3, s. 5-9.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance: co stojí myslivost v České republice*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, xxxviii, 811 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-194-9.

KUBŮ, Miroslav. *Příručka pro výpočet škod zvěří na jednotlivých sazenicích, stromcích z náletu a stromech*. Vydání. 1. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce, 2002, 52 s. Svět myslivosti. ISBN 80-863-8623-6.

NOVÁK Rudolf, *Výpočet výše škod na lesních porostech*, 1.vyd, Praha: Myslivost s.r.o. 1997., 84 s. ISBN 192980-630

RAKUŠAN, Ctírad a kol. *Základy myslivosti*. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1979, 352 stran. ISBN 07-109-79-04/55

VACH, Miloslav a kol. *Myslivost*. 1. vyd. Uhliřské Janovice: Silvestris, 1997, 502 stran, ISBN 80-901775-1-4

ŽALMAN, Vladimír. *Základy mysliveckého chovu, péče a ochrany zvěře: příručka pro přípravu uchazečů o první lovecký lístek*. 2., dopl. vyd. Boskovice: Albert, 1997, 40 s. ISBN 80-858-3447-2

12.2 Legislativní podklady

Zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích ve znění pozdějších předpisů

Provozní řád Mysliveckého sdružení Bučina

12.3 Internetové zdroje

CSU, *Lesnictví a myslivost (graf15Škody zvěři)*, [online]. 2012-5-25 [cit. 21. 2. 2013] dostupný z www: <<http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/tab/08001DDE8B>>

ČMMJ, *Historie lovu a myslivosti*, on-line [cit. 14. 2. 2013] dostupný z www:<<http://www.cmmj.cz/Charakteristika-organizace/Historie-lovu-a-myslivosti.aspx>>

JÍCHA Josef, MVČR, *Zpřehledňování fungování neziskového sektoru v České republice se zvláštním důrazem na prevenci zneužívání pro účely financování terorismu*, [on-line],[cit. 18. 11. 2012] dostupný z [www:<http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx>](http://www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx)

13. Přílohy

Příloha 1 – Dotazníkové šetření

Věk

- do 45
- nad 45

Které druhy zvěře nejvíce působí škody v honitbě mysliveckého sdružení Bučina?

- Spárkatá zvěř
- Drobná zvěř
- Predátoři

Které druhy spárkaté zvěře se nejvíce podílí na škodách zvěří v této honitbě?

- Rohatá
- Parohatá
- Černá

Které škody páchané zvěří na lesních porostech jsou dle vašeho názoru nejproblematictější v této honitbě?

- Loupání
- Okus
- Ohryz
- Vytloukání

Jsou v honitbě mysliveckého sdružení Bučina, přemnožené stavy zvěře?

- Ano
- Ne

Jaké způsoby ochrany před škodami zvěří preferujete?

- Mechanické
- Biologické
- Chemické
- Odváděcí příkrmování

Je činnost k zabránění škod zvěří soukromými majiteli polí a lesů dostatečná?

- Ano
- Ne

Umožňuje stávající myslivecká a lesnická legislativa účinnou regulaci stavů zvěře?

- Ano, je dostatečná
- Ne

Uvítali byste zmírnění legislativních podmínek pro snižování stavů zvěře?

- Ano
- Ne, stávající legislativa je přesná

Jaké změny byste uvítali při změně myslivecké a lesnické legislativy týkající se škod zvěří?

- Zjednodušení uplatňování nároků na náhrady škod (rozhodčí komise)
- Úprava předpisů o dobách a způsobech lovu
- Umožnění odstřelu zvěře, jejichž chov není v honitbě plánován bez žádostí a povolení
- Snižít minimální výměry vlastních honiteb

Jaká příčina vzniku škod je neproblematictější?

- Početní stavy zvěře
- Rušení, stres
- Struktura populace
- Velikost prostředí,
- Výživová situace zvěře